

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravlništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XV.

V Ljubljani, v soboto, dne 31. decembra 1932.

Štev. 150.

V novo leto

Ni bilo prijazno leto, ki se poslavlja od nas. Celo goro nadlog je nanosilo in zlasti na gospodarstvo je navalilo mnogo bremen. Že preje močna gospodarska stiska je pritisnila še bolj, da so zastali obrati, da je oslabela kupčija in da so se pričela zapirati blagajniška okenca denarnih zavodov. K vsem tem posledicam svetovne krize pa je moralo naše gospodarstvo prenašati še svoje posebne in dostikrat tudi čisto nepotrebne težave. Tako je odprava trošarine na vino v vse občinske in bano-vinske blagajne prinesla hudo sušo, ne da bi dosti pomagala vinogradnikom. Tem hujša pa je bila njena negativna plat, o čemer najbolj zgovorno priča znana in topla občutena banova okrožnica. Že itak padajoča zunanja trgovina je vsled raznih deviznih in drugih omejitev nazadovala še bolj ter zlasti zadela našo lesno industrijo, ki je za naše kraje naravnost življenjske važnosti. Saj je 135.000 kmečkih posestnikov interesiranih od te trgovine, ki daje letno na trg 80.000 vagonov in preživlja 20.000 lesnih delavcev. Če zastane tako pomembna industrija, potem je prizadeto vse narodno gospodarstvo, potem pade blagostanje vse dežele. Za naše kraje je nadalje največje važnosti, kako delajo naši premogovniki, kajti njih donosa Slovenija ne more pogrešati. A ga je morala v veliki meri, ker so vedno manjša naročila drž. železnic slovenskim premogovnikom povzročila, da je prišlo nad 60 milijonov javnega denarja manj v našo banovino. In tako morajo počivati slovenski rudarji, ki bi hoteli delati. Tudi druge industrije so imele svoje velike težave, nič manjše pa tudi slovenski kmet, ki niti v brezsenje ni mogel prodati vseh svojih pridelkov. Zmanjšani tujski promet, novi davki in takse, so le še poosttrile že itak več ko težaven položaj.

Toda kljub vsemu temu je bilo tudi dosti razveseljivih dogodkov in uspehov, da ni še razloga za črn pesimizem. Predvsem pa je gospodarska stiska okrepila med gospodarskimi ljudmi zavest solidarnosti stanov in ta zavest je omogočila, da so gospodarski stanovi nastopali vse leto solidarno in enotno. V tej solidarnosti pa je bila tudi njih moč in samo vsled nje je bilo mogoče, da so doživeli nekaj tako lepih uspehov, ki jih preje niso mogli doseči niti desetletja.

Tu treba v prvi vrsti imenovati novi obrtni zakon, ki je v glavnem upošteval skoraj vse želje gospodarskih krogov. Kolikor pa jih ni že zakon sam, so popravili to razni pravilniki. Padel je žitni režim, kar je bil enako uspeh gospodarskih ljudi, ki so se najmočnejše borili proti temu režimu. Padel pa je tudi prvotni načrt zakona o pobijanju draginje, proti kateremu je ostalo vse trgovstvo kot en mož. Izvedena je bila dalje reorganizacija zbornic in z njo vred zmagovito odbit nepotreben boj, ki so ga nekateri s takšno strastjo vodili pri nas za ločene zbornice. Že itak intenzivno in plodonosno delovanje naših zbornic bo moglo sedaj še bolj razcveteti.

Vsi ti uspehi pa so bili doseženi, ker so gospodarski sloji krepko stali za svojimi organizacijami in ker so njih organizacije vedno bolj napredovale vsled stanovske zavednosti svojih članov. Zlasti med trgovci se je ta stanovska zavest v preteklem letu mogočno manifestirala na III. vseslovenskem trgovskem shodu v Mariboru, ki je pravi mejnik v zgodovini slovenskega trgovstva. Ni slučaj, temveč samo posledica razvoja, da je na tem shodu pozdravil trgovce kot minister mož, ki se je s svojim delom čisto zvezal s slovenskim gospodarstvom in ki ga vse trgovstvo smatra za svojega človeka. Zato je bilo imenovanje gen. tajnika Ivana Mohoriča za trgovskega ministra priznanje slovenskemu gospodarstvu in tudi priznanje njegove moči. Uspeh trgovske zavednosti pa je bil tudi občni zbor Zveze gremijev v Laškem. Jasno je dokazal ta zbor, da je pot sloven-

skega trgovstva ostro začrtana, da ne pozna nobenega kolebanja, temveč da gre odločno za svojim ciljem, ki je njemu potreben, narodu in državi pa v korist. Stanovska zavest trgovcev in vseh gospodarskih slojev je tudi v času najtežje krize prestala na tako odličen način svojo preizkušnjo, da je njihova organizacija še napredovala. Že pa je tu program za prihodnje leto, da bo njen napredek še večji. Tako bo izpopolnjena organizacija trgovskih združenj, izvedeno bo socialno zavarovanje in rešena bodo tudi druga vprašanja, ki morejo dvigniti ugled in veljavo naših gospodarskih organizacij.

Je pa ostalo tudi dosti še silno perečih vprašanj, ki so ostala nerešena, pa čeprav vse trgovstvo in vse gospodarstvo jasno zahteva njih odpravo. Boj proti kartelem

Lojze Šmuc, tajnik Združenja trgovcev:

Ljubljanska trgovina v preteklem letu

Pogled v minulo leto nam zgovorno kaže, da je ljubljanska trgovina preživela v preteklem letu prav težke poslovne čase. Prva, ki je posebno občutila pritisk krize, je bila trgovina z lesom. Kar težko se nam stori, če pogledamo, kako so lesna podjetja delovala in uspevala pred leti, ko je v vseh gozdovih širom Slovenije mrgolelo na stotine pridnih delavskih rok, ki so nato-varjale tisoče vagonov lesa za izvoz, in če vidimo žalostno današnje stanje, te za našo domovino nadvse važne narodnogospodarske panoge, ki leži skoro strta na tleh. Vsi naporu odličnih predstavnikov gospodarskih organizacij in predstavnikov stroke same, niso mogli ublažiti gorja, ki je doletelo našo lesno eksportno trgovino, ki je preživljala na tisoče rodbinskih članov in ki stoji danes brez zaslužka v breme javnosti in občinam. Vse to pa brez svoje krivde, le zaradi zgrešene gospodarske politike drugih.

Poglejmo nadalje naše veletrgovce z moko in spomnimo se na nesrečni žitni monopol, pa vidimo, da je ta ohromil vso našo tekom let z velikimi napori dobro upeljano veletrgovino te stroke, ki se danes bori za svoj obstanek z največjimi težavami. Če bi naš bivši minister g. Mohorič v zadnjem momentu ta monopol, ki je vrhu vsega še veljal državo težke milijone, ne ukinil, bi bile posledice danes nedogledne.

Ozrimo se na manufakturno stroko. Najprej na debelo. Ta stroka je v zadnjih dveh letih utrpela globok poslovni padec. Zakaj? Najprej moramo upoštevati, da je Ljubljana zgubila znaten delokrog onih odjemalcev širom Slovenije, ki so bili tesno navezani na njo. Povsod so se sedaj ustanovile nove fabrike s tekstilnim blagom, ki sedaj same zagajajo podeželske trgovce. Ti pa so sedaj založeni z blagom do neverjetne množine.

Nastopili so težki časi tudi za podeželskega trgovca, v ospredje so stopile poravnave in konkurzi, nastala je med samimi trgovci ostra konkurenca, njihovi zastopniki so preplavili deželo, ponujali blago na vse strani. Poleg teh zastopnikov so se pojavili tudi nelegitimni trgovski potniki, ki so s kovčki ponujali razno angleško blago od stranke do stranke. Seveda ne smemo prezreti tudi inozemskih trg. zastopnikov, ki s svojo rafinirano pohlevnostjo izvajljajo denar od našega konzumenta in sklepa-jo nemoteno nečedne kupčije v škodo strank in našemu trgovstvu. Temu pa se je pridružilo še občutno pomanjkanje gotovine, devizne omejitve in končno smo imeli zaporedoma dve mili zimi, vsled česar so ostale več ali manj zaloge blaga neizrabljene.

In trgovina na drobno? Da, če bi bila ta specializirana, bi še šlo. Tako pa vidimo, da so se v to stroko, še predno

še ni dal nobenega rezultata, boj proti privilegijem združnih in konzumnih trgovin ter gostiln tudi še ni dobojevan in še glede krošnjarstva ni dosežen popoln uspeh, pa čeprav je po zakonu in z ministrskimi naredbami krošnjarstvo že omejeno na obseg, kakor to zahteva trgovstvo. Tudi še polno drugih težav je ostalo in še bo potreben boj proti njim, ki ga pa bo organizirano trgovstvo znalo odločiti v svoj prid.

Ne z obupanimi obrazi, ne z jadicovanjem gleda nazaj trgovstvo na težko leto 1932, temveč s samozavestjo in z zaupanjem na svoje delo in na svojo zvestobo do organizacije in zato tudi z nadami pozdravlja novo leto, ki mora prinesitiboljšanje. In temu namenu bo posvečeno tudi v novem letu vse delo slovenskega trgovstva.

movanju vseh okoliščin in v pričakovanju, da se mora končno obrniti na boljše. Optimizem je oni mehanizem in vzpodbuda za nadaljnje delo in optimizem je ona sila, ki daje našim trgovcem moč, da vztrajajo kljub vsem hudim časom in nadlogam.

Ne moremo reči, da v minulemu letu ni bilo poslovnega življenja. Da, v nekaterih strokah celo zadovoljivo in to kljub pomanjkanju gotovine, ki je mestoma vplivala uničujoče na poslovni uspeh. Kupna moč prebivalstva je padla na minimum, nakupovale so se le najpotrebnejše stvari in še te večji del le na obroke.

Pa pustimo minulo leto za nami in usmerimo pogled naprej in delajmo račune za bodočnost, da nas ne bo ta prehitela ob neplodnem razmišljanju preteklosti. Preteklo leto smo dovolj ukrepali, se razgovarjali in konferirali, sedaj pa naj pride čas smotrenega in odločnega dela.

Leto 1933 nam odpira nova vrata, skozi katera moramo stopati pred odločujoče činitele, katerim moramo odločno in s povzdignjenim glasom povedati svoje težnje, da bodo že enkrat v polni meri upoštevali glas onih, ki hočejo državi in narodu samo dobro in ki so to svojo dobro voljo že neštokrat dokazali z dejanji.

Pogumno naprej v novo leto in kljub vsem stiskam!

Francosko nemški trgovinski sporazum

Dne 29. decembra je bil podpisan v Berlinu francosko-nemški dopolnilni trgovinski sporazum.

Sporazum obsega deset točk. Po tem sporazumu se obema podpisnicama vrača svoboda glede tarif, toda le proti zelo jasnim odredbam in predpisom. Odredbe trgovinskega sporazuma iz leta 1927 ostanejo namreč v celoti v veljavi, v kolikor niso z dopolnilnim sporazumom izrečno spremenjene.

Namen dopolnilnega sporazuma je, da se odredbe trgovinskega sporazuma iz leta 1927 prilagode sedanjim, popolnoma izpremenjenim prilikam, a da pri tem ni treba opovedati z ene ali druge strani trgovinske pogodbe.

Dočim se je po pogodbi iz leta 1927 priznavala pravica največje ugodnosti kardinalno za vse predmete, se sedaj priznava ta klavzula samo za izrečno navedene predmete.

Dopolnilnemu sporazumu je priključen tudi sporazum o prometu z devizami, ki je bil podpisan že 24. decembra in čegar besedilo bo objavljeno obenem z novim sporazumom.

Določbe tega sporazuma se nanašajo na: 1. likvidacijo imobiliziranih terjatev v Nemčiji, ki so nastale iz trgovinskega prometa, 2. ureditev plačil s pomočjo mešane francosko-nemške uprave za plačila in 3. na olajšave za medsebojni turistični promet, o čemer je sklenjen tudi poseben sporazum.

ITALIJANSKA PLAČILNA BILANCA

V »Barometro Economico« analizira prof. Borgota italijansko plačilno bilanco za leto 1931 in navaja na pasivni strani te podatke: višek uvoza nad izvozom znaša 1400 milijonov lir, kovan denar 344, potovanja v tujino 200, obrestna služba za tuje dolgove 1114, skupno torej vse pasivne postavke 3250 milijonov lir. Aktivne pa so te postavke: transporti in podobne usluge od 650 do 700 milijonov lir, tujski promet 1400 milijonov, rimese izseljencev od 1600 do 1700, reparacije v obliki deviz 275, Petrov novič od 200 do 300, dohodki Bance d'Italia iz tujine 96, skupno torej 4200 do 4500 milijonov lir. Italijanska plačilna bilanca bi torej bila v letu 1931 aktivna za 1000 do 1250 milijonov lir.

V letu poostrene gospodarske krize

Leto rekordnega uničenja vrednot, leto neprestanega zvezovanja in omejevanja gospodarskega delovanja, leto rastoče gospodarske stiske in katastrofe, tako in slično je vse splošno obsojalo staro leto 1931, ko je z vsemi nadami vedno živega človeškega optimizma pozdravljalo novo leto 1932. Danes pa, ko se polaplja v večnost leto 1932, ne odhaja od nas z nič lepšimi označbami ko leto 1931, če ne še s slabšimi. Kajti koncem leta 1929 nastala gospodarska stiska ni ponehala niti v letu 1932, temveč se je vsled neizogibnih posledic že dve leti razsajajoče krize še poostрила. Zlasti vsled epidemije nezaupanja, ki je izpraznila blagajne bank in izpodrezala kroženje denarja, ki je kri gospodarskega življenja. Še bolj pa je posegla kriza v zunanjo trgovino, ki je po vsem svetu padla v naravnost katastrofalnem obsegu, da je ponekod že skoraj čisto zastala in se spreminjala že v primitivno zamenjavo blaga. Kliringi in kontingenti, devizne omejitve in carinske zaščite, moratoriji in nezaupanje denarnega sveta, vse to je zunanji trgovini vseh narodov zadajalo skozi vse leto najtežje udarce.

Kar pa je najtežje v vsej tej gospodarski krizi, je to, da obstoji vsa njena ostrina le v tem, ker imamo vsega blaga v izobilju. Svet ne trpi od pomanjkanja, temveč od preobilice vseh vrst dobrin. Kave, bakra, volne, kavčuka je dvakrat toliko na svetu, ko leta 1925. Samo zaloge žita, ki ne morejo najti kupca, pa znašajo na 17 milijonov ton. Vse to kaže, da je na svetu razdelitev produkcije napačna, a tudi razdelitev potrošnje, kajti kljub vsej preobilici je polno ljudi, ki nimajo dovolj za življenje. Vse to kaže, da je nužno potrebno, da pride do iskrenega sodelovanja narodov in da vsi skupno rešijo najtežja vprašanja. In v resnici je že bilo vse dogovorjeno za sklicanje svetovne gospodarske konference, ki naj bi ustvarila podlago za sožitje narodov. Toda do konference ni prišlo, ker so jo razmere tako dolgo zavlačevale, da je minilo leto nesrečnega spomina.

In tako si je vsak narod pomagal sam, kakor si je vedel in znal. To pomaganje pa je obstajalo v glavnem le v obrambi svojih interesov, da je na vse zadnje nastal iz te obrambe cel sistem kitajskih zidov, ki so s svojimi omejitvami skoraj čisto zavrle mednarodno trgovino in poostriale gospodarsko krizo do skrajnosti.

K vsem tem gospodarskim nezgodam pa so prišle še politične, ki so dostikrat vzele gospodarstvu še zadnjo možnost razmaha. Vse je znova oživel v upanju, ko je bil sklenjen lozanski sporazum, a že londonska konferenca, še bolj pa konferenca v Stresu, so počile svet, da so bile te nade pretirane. In ko je kasneje še revizionizem, podpihovan od neke velesile, znova križal kroge mirne evropske politike in ko so krvavi boji v Aziji in južni Ameriki postavili v zasmeh Kellogov pakt in statute Društva narodov, tedaj je bilo jasno, da tudi politična kriza sveta še ni premagana. Nasprotno, vedno novi dokazi te krize

so prihajali na dan in ob koncu leta je še plačilo ameriških vojnih dolgov vrglo Herriotovo vlado, ki se je tako eksponirala za delo na zblizanju narodov. V razdrapanih in motnih političnih razmerah pa gospodarstvo ne more živeti, še manj pa more dobiti iz politike one podpore, ki bi jo moralo prejeti zlasti v času krize. Zato je naravno, da se armada brezposelnih ni bistveno znižala kljub rahlemu oživljenju v nekaterih gospodarstvih in zato prav tako ni čudno, če tudi ni mogel priti do realizacije veliki investicijski načrt Mednarodnega urada za delo, ki bi na široko odprl možnosti zaslužka industrijskim državam in obenem krepko dvignil gospodarsko bolj zaostale dežele.

Sicer je bilo tudi v politiki nekaj svetlih točk in vse leto konstantno delujoče prizadevanje demokratične Evrope je na vse zadnje privedlo na razorožitveni konferenci vsaj do načelnega sporazuma. Mnogo več pa le ni bilo doseženo in z razorožitvenim vprašanjem neločljivo zvezano vprašanje varnosti ni moglo priti naprej niti za ped. Vsi razorožitveni načrti so doživeli polom in demagoški sovjetski prav tako, ko realen in utemeljen francoski. Slabo nadomestilo za vse to so bili pakti o nenapadanju, ker so vsi ti pakti prav tako brez vsake možnosti sankcije, kakor je Kellogov pakt, čegar podpis je Japonska sankcionirala s krvavim pohodom v Mandžurijo. Izjemen pomen pa gre vseeno poljsko-sovjetskemu paktu, ker obljubljuje ta pakt novo orientacijo v evropski in posebej še v evropski vzhodni politiki.

Če je bilo preteklo leto le malo uspešno v reševanju zunanje-političnih vprašanj, pa je bilo tembolj bogato na konferencah in pogajanjih. Če ne politična, pa so se vsak teden prav gotovo vršila gospodarska pogajanja, le da ni bil niti uspeh teh posebno velik.

Neveselo sliko zapuščajo za seboj preteklo leto in pesimisti vzdigujejo glave, ko da je že prišel njihov čas. Kljub vsem težavam, ki pretresajo svet, pa mislimo, da so v zmoti. Kajti tudi na dnu trpljenja ne ugasne sila narodov, temveč se samo zbira, da izvede vstajenje. Iz spoznanja se rodi ta sila narodov, nikdar pa ni toliko prilike za spoznanje, ko v časih stiske. Stiska je najboljši učitelj in tudi sedanja stiska bo storila svoje in izučila narode, da je za nje mnogo boljše složno delo, ko pa medsebojno oviranje in nasprotovanje. To spoznanje je že živo in to spoznanje je ona sila, ki je že primerala tudi najbolj goreče imperijaliste, da so morali zakopati svojo bojno sekuro in da je ne smejo odkopati.

Tudi v času največje gospodarske stiske se človeštvo ni izneverilo svojemu poslanstvu in zato more tudi po vseh prestanih težavah z zaupanjem pozdraviti novo leto, ki mu obljublja začetek lepših dni. Čim bolj bodo ljudje zvesti tej veri, čim močnejši bo njih optimizem, tem preje bo tudi nagrajen. Zato pa bodi tudi pogled nazaj na leto poostrene stiske — brez grenkobe.

Bilanca ameriške krize

Tečajna vrednost delnic je padla od 90 na 22 milijard dolarjev

Gospodarska kriza je vrgla ameriško gospodarstvo za desetletja nazaj, kar jasno dokazujejo naslednje številke (vsi podatki za industrijo veljajo za prvih 11 mesecev, podatki za poljedelstvo pa za vse leto):

Produkcija sirovega železa je v tisoč tonah tako-le nazadovala: leta 1921 je znašala 39.410, leta 1930 30.740, l. 1931 17.290 in leta 1932 8.140 tisoč ton.

Produkcija sirovega jekla je enako silno nazadovala. Leta 1929 je znašala 51.390 tisoč ton, leta 1930 37.340, leta 1931 23.880 in leta 1932 samo 12.260 tisoč ton.

Nič bolje se ni godilo avtomobilni industriji. Leta 1929 je znašala produkcija 5.496.000 avtomobilov, leta 1930 3.361.000, leta 1931 2.348.000 in leta 1932 že samo 1.323.000 avtomobilov.

Odjem General Motor avtomobilov je v tisočih kosih nazadoval tako-le: leta 1929 je bilo prodanih 1.859, leta 1930 1.094, leta 1931 995 in leta 1932 509 tisoč kosov.

Agrarna produkcija pa je znašala v milijonih dolarjev: leta 1929 11.950, leta

1930 9.410, leta 1931 6.960 in leta 1932 5.240 milijonov dolarjev.

Produkcija sirovega železa je torej padla na 21 odstotkov, sirovega jekla na 24 odstotkov, avtomobilska na 24 odstotkov in kmetijstvo na 44 odstotkov. Nič manj silno tudi ni nazadovanje blagovnega prometa. Leta 1929 je bilo zahtevanih 50-7 milijonov vagonov, leta 1932 samo še 26-7 milijonov.

Le malo manj je nazadovala tudi notranja trgovina. Po oficijalnih cenitvah je trgovina nazadovala za 40 odstotkov, dočim je promet v treh največjih trgovskih koncernih padel za 30 odstotkov, kakor kažejo naslednje številke:

	V prvih 11 mesecih			
	1921	1930	1931	1932
trgovski koncerni:	v milijonih dolarjev			
Sears Roebuck	389	347	314	253
Woolworth	259	247	243	217
Montgomery Ward	256	244	197	159

Skupaj 904 838 754 629

Neprimerno bolj pa je nazadovala zunanja trgovina in sicer za 70 odstotkov, pri čemer je izvoz nazadoval skoraj v istem obsegu ko uvoz.

Deset mesecev	Uvoz	Izvoz	Skupen promet
	v milijonih Kč		
1929	3751	4353	8104
1930	2648	3279	5927
1931	1788	2047	3835
1932	1132	1344	2476

To silno nazadovanje trgovine je moralo povzročiti pri industriji najtežje posledice. Rentabiliteta je padla in industrija je pričela delati z izgubo. Bilance 250 industrijskih podjetij izkazujejo za prvih devet mesecev 63 milijonov dolarjev izgube, dočim so izkazovale v letu 1931 še 318 milijonov dobička, v letu 1930 835 in v prvih treh četrtletjih leta 1929 celo 1413 milijonov dolarjev dobička. Nadaljnja posledica tega je bila, da so padle tudi dividende. Leta 1930 so znašale izplačane dividende 4415 milijonov dolarjev, l. 1931 že samo 4013 in leta 1932 le še 2654 milijonov dolarjev.

Znižanje dividend, izgube industrij pa so silno potisnile navzdol tudi tečaje vseh industrijskih papirjev. Tečajna vrednost vseh na njujorški borzi notiranih delnic je znašala koncem avgusta 1929 rekordno višino 89-67 milijard dolarjev, koncem novembra letošnjega leta pa le še 22-26 milijard dolarjev. V kratki dobi treh let je torej padla vrednost ameriških papirjev za skoraj tri četrtine. V tej ugotovitvi se najbolj jasno zrcali ves katastrofalni obseg krize, ki je zadel Ameriko in potisnil vse njeno gospodarstvo nazaj za desetletja. Pri tako silnem obsegu krize se končno tudi ni čuditi, če noče Amerika nič slišati o brisanju zavezniških medvojnih dolgov.

Iz naših organizacij

Uradni dan Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani za Celje in celjsko okolico se vrši v torek, dne 3. januarja 1933 od 8. do 12. ure dopoldne v posvetovalnici Združenja trgovcev za mesto Celje v Celju, Razlagova ulica št. 8, pritličje, levo.

Združenje trgovcev za sreze Celje, Gornji grad in Šmarje pri Jelšah objavlja:

Članom sreskega združenja trgovcev v opozorilo spričo poostrenega izterjavanja davčnih zaostankov.

Uprava združenja je razposlala vsem zapnikom po raznih krajih področja združenja navodila, kako se naj ravna pri izvršbi za davčne zaostanke, katerih ne morejo plačati. Nadalje je poslala uprava še posebno okrožnico zapnikom, kjer se pozivajo davkoplačevalci, naj nam sporočijo konkretne primere o eventualnem preostrem postopanju pri izvršbah.

Svetujemo vsem članom, da se v ta namen zgledajo pri zapnikih, ki so postavljani v vsaki občini, kjer prejmejo navodila. Tako tudi pozivamo zapnike, da se za težnje svojih tovarišev pravočasno zanimajo. Zadeva je nujna. — Uprava.

13 IN POL MILIJARD ZA JAVNA DELA

Senatni odbor je odobril načrte za zgraditev velikega prekopa, ki bi vezal Biskajski zaliv s Sredozemskim morjem. Stroški bi znašali 13 in pol milijarde frankov. Pri gradnji kanala bi bilo skozi šest let zaposlenih 173.000 delavcev. Senatni odbor je sklenil, da predloži z ozirom na ogromno strateško in gospodarsko važnost kanala parlamentu v najkrajšem času zakonski načrt o zgraditvi tega kanala. Če bi bil ta kanal zgrajen, potem bi mogla Francija vsak hip združiti vse svoje brodovje v Sredozemskem morju in bi bila njena premoč proti italijanskemu brodovju vsak hip zagotovljena. Kanal bo izpeljan po Girondi do mesta Tuluza, nato pa k Sredozemskemu morju.

Veselo in srečno novo leto

želi

TRGOVSKI LIST

Po svetu

Kmetijska družba se je preosnovala v drugo z omejeno zavezo. Vse premoženje družbe prevzame nova zadruga.

Ugodnosti po § 5 zakona o zaščiti kmeta je ministrski svet dovolil Srbski zadrugi banki, d. d. v Sarajevu in Srbski kreditni banki in hranilnici v Beli Cerkvi.

Nova uredba o regulaciji izplačil vlog v denarnih zavodih se ne nanaša na Drž. hipotekarno banko, ker ni ta niti banka, niti zadruga niti samoupravna hranilnica.

Preloška štedionica v Prelogu je znižala obrestno mero za vse vezane in nevezane vloge na 2%.

Mestna hranilnica v Osijeku objavlja, da bo izplačevala obresti od vlog do 250.000 v celoti za 2. polletje 1932, od vlog nad 250 tisoč pa le polovico.

»Fermenta«, d. d. karteliranih tovarn za izdelavo kvasa, je izdala na vse odjemalce okrožnico, v kateri sporoča, da je znižala ceno za kvas na 27 Din za kg.

Švicarsko-jugoslovanski kliring je podaljšal do 10. marca 1933.

Mandat za sestavo nove bolgarske vlade je zopet dobil Mušanov in sicer brez vsakršnih omejitev.

Sovjetska vlada je objavila naredbo, po kateri mora imeti vsak sovjetski državljani potni list.

Stalin bo baje odstopil in bo imenovan za njegovega naslednika Kirov. Vest je seveda treba sprejeti z vso rezervo.

Za nemškega veleposlanika v Parizu bo imenovan prejšnji nemški kancelar v. Papen.

Indija dobi ustavo in si bo britanska vlada pridržala le posle državne obrambe, zunanje politike, financ in vzdrževanje notranjega reda in miru. Indsko zvezno vlado pa bodo sestavili zastopniki Velike Britanije, Britanske Indije in indskih knežjih držav.

Italija je zaplenila vse romunske terjatve v Italiji, ker so se razbila pogajanja za ustanovitev devizne kompenzacijske blagajne. Kot odgovor na ta korak Italije, je Romunija prepovedala romunskim uvoznikom plačati italijanske račune.

Belgijski proračunski deficit v višini 2 milijard frankov bo pokrila vlada na ta način, da uvede za 1450 milijonov novih davkov, 350 milijonov namerava vlada prihraniti, 200 milijonov pa dobiti z ostrišim izterjavanjem davkov. Parlament je ta načrt odobril.

Francoski parlament je po daljši in mestoma zelo burni debati odobril posojilo Avstriji v višini 100 milijonov zlatih šilingov.

Pogajanja Turčije z Italijo za najetje italijanskega posojila potekajo neugodno, ker zahteva Italija previsoke obresti.

Kitajci pripravljajo veliko ofenzivo proti Japoncem, če ne bo prisililo Društvo narodov Japonce k izpraznitvi Mandžurije. Ker se tudi Japonci pripravljajo na boj, bo najbrže že v prihodnjem letu z orožjem odločena usoda Mandžurije.

V premogovniku Nagy Manyok na Madžarskem je nastala zbog vnetja plinov eksplozija, vsled katere je bilo 13 rudarjev ubitih, 14 pa hudo ranjenih.

Italijanska poštna hranilnica je znižala obrestno mero za domače vloge na 2.76%, za tuje pa na 3.36%.

Francoski socialisti so prvič glasovali za proračun, kar povdarja ves pariški tisk z zadoščenjem.

Italija bo uvedla stalno zračno progo Rim—Solun—Varšava—Odesa.

Vsled rastoče brezposelnosti na Francoskem morajo tuji delavci zapustiti Francijo. Med drugimi je ta usoda zadela tudi 50.000 Poljakov.

Pristaniški delavci v Le Havre-u so prenehali s stavko, ker jim je bila obnovljena stara pogodba.

Evropa naj plača svoje vojne dolge s svojimi umetniškimi zbirkami, tako se glasi predlog ravnatelja lepih umetnosti na njujorški univerzi.

Vrednost letošnje kanadske žetve se ceni na 424 milijonov dolarjev, dočim je znašala vrednost žetve iz l. 1931 426-6, iz leta 1930 pa 662 milijonov dolarjev.

Fr. Zelenik:

Neuvaževane vrednosti

Razni inventarni predmeti predstavljajo v mnogih podjetjih znatno vrednost in vendar ravno tako v mnogih podjetjih o tem premoženju ne vodijo nobenega računa in nimajo nobenega pregleda. V nekem podjetju sem našel izdatek okoli 400.000 Din za stroje knjižen kar v breme režije. Za to postavko ni bilo najti nobene priloge, nikakor ni bilo možno ugotoviti ali in odkod bi naj ti stroji prišli. Strojna oprava tega podjetja je bila vredna več milijonov, pa ni znal nihče povedati, kakšni stroji bi naj bili plačani z zgornjim izdatkom. Knjigovodja ni več pri hiši, tudi drugo osebje je deloma že izmenjano, kar ga pa je še pri hiši, ne zna povedati, ker se za to ni zanimalo itd., saj ni spadalo to v njegov delokrog.

Nekje drugje se je s kontrolo ugotovilo, da manjka ne samo različno orodje in tudi dragi instrumenti, ampak celo kolesa, katera vendar niso tako majhna, da bi se lahko porazgubila. Nihče ni znal povedati, kje naj bi vse to bilo. Posebno številne so žrtve med raznim orodjem, ne samo med navadnim, ampak tudi med finim dragim orodjem. Največ takih žrtev najdemo v obratih, kateri sploh ne vodijo pošteva o teh premoženjskih predmetih ali sicer imajo svoj pošteev, toda na njem vrednosti nabavljenih predmetov hitro odpišejo, pa izgubi knjigovodstvo ves nadzor nad njimi.

Posameznik kot lastnik podjetja odgovarja pač samemu sebi, oziroma svojemu žepu, v akcijskih in drugih družbah pa upravni svet in nadzorstvo ni odgovorno samemu sebi temveč delničarjem in družabnikom in njihovu občnemu zboru, v danem primeru pa tudi pred sodnikom in po določbah zakona tudi stvarno, to se pravi, da morajo povrniti škodo iz svojega.

Zato spada med dolžnosti ne samo upravnega sveta, ampak tudi nadzorstva, da posveča inventarnim predmetom primerno pozornost in zahteva vodenje posebnega pošteva ali posebnega skontra za inventarne predmete.

Že v začetku sem rekel, da predstavljajo inventarni predmeti v marsikaterem podjetju veliko vrednost, katera se mora na vsak način voditi v poslovnih knjigah kot aktivum na posebnem poštevu. Na vsak način se mora prepovedati, da bi se nabavke inventarnih predmetov knjižile v breme režije in h bodimo dosledni ter ne dopuščajmo takšnega knjiženja tudi manjših nabav. Seveda svinčnikov in peresnikov ne bom knjižil za inventar, kar sem tudi že videl, temveč na pisarniške troške, če že ne knjižim na režijo.

Potem tudi ni vseeno, s kakšno vrednostjo se inventarni predmeti vnašajo v inventuro. Vsako precenjevanje je lahko po zakonu kaznivo, če se je porabilo v varanje upnikov.

Podcenjevanje služi običajno napravi tihe rezerve in zboljšanju temeljev podjetja in morda ne soglašam s predpisi akcijskega ali davčnega prava, ni pa kaznivo po kazenskem ali trgovskem zakonu.

Tiha rezerva se napravi s tem, da se vpisujejo v inventuro inventarni predmeti z znatno manjšo vrednostjo, kakor jo v resnici imajo, oziroma se porabljajo znatni odpisi. Videl sem odpise po 50% in so bili predmeti po knjigah po dveh letih brez vrednosti, čeravno so se v resnici porabljali ravno tako kakor da bi bili novi. N. pr. pisalni stroj lahko traja tudi 20 let, čeravno je v knjigah že odpisan in čeravno ga ima v rokah prav močna in živahna tipkarica.

Inventarni predmeti naj bi se popolnoma odpisali le tedaj, ko se v resnici izrabijo. Dokler pa so v rabi, bi se naj vodili tudi po knjigah vsaj z malenkostno vrednostjo.

Odpisi so zelo v rabi, vendar se je pri tem ozirati na predpise zakona o davkih, ker davčna oblast je jako ljubosumna.

Vsekakor zahtevajo koristi vsakega podjetja, da si skuša ustvariti posebno v dobrih letih tihe rezerve za suha leta. Kdor v dobrih časih ne varčuje, v slabih gladije. V današnjih težkih prilikah pride vsaka rezerva prav dobro.

Vsak mora uvideti, da mora obstojati v knjigovodstvu kontrola za vse inventarske predmete. Mislim, da bi prav dobro služila kartoteka, dobra pa bo tudi magacinska knjiga (skontro), posebno tedaj, če se lahko vodi linearno.

Na vsak način mora v glavni knjigi biti pošteev za inventarne predmete, bodisi eden skupen pošteev ali za posamezne skupine inventarnih predmetov posamezni poštevi.

Oddelkovodja ali mojster dobi za svoj oddelk orodje in drugo (morda tudi strojno opravo, posebno če je lažje prenosna) s posebno knjigo ali s posebnim seznamom in potrdi prejem predmetov po vrsti in številu s svojim podpisom. Oddelkovodja ali mojster oddaja orodje delavcu proti potrdilu ali s posebno knjižico, v kateri delavec podpiše, da je v resnici to dobil.

Če se eden ali drug predmet obrabi, tedaj dobi delavec za obrabljenega novega, oziroma se mu odvzame obrabljeni predmet in v knjižici odpiše.

V vsakem podjetju, bodisi v velikem, bodisi v malem, mora biti kontrola inventarnih predmetov, da se vsak čas lahko ugotovi, kaj vse je v inventarju in če je v resnici tudi vse tukaj ali če je vendarle kaj zmanjkalo. S primerno kontrolo je mogoče take primanjkljaje zmanjšati na neznatno mero, če jih že ni mogoče popolnoma preprečiti. Za podjetje sicer ni odločilno posamezno kladivo ali posamezen sveder itd. Nikakor pa ne gre, da lahko vsakdo po mili volji »sune« ali izgubi, kar se mu zdi tega vredno. Posamezni komad je lahko neznatne vrednosti, ali če se izgubijo kolesa, vrtnali strojčki ali kaj drugega z večjo vrednostjo, pa le ni vseeno tudi v velikem podjetju.

Vsak oddelkovodja mora biti odgovoren za svoj inventar in bo tudi pazil, da bo imel vse skupaj, če mora iz svojega nadomestiti neupravičen (lahko rečemo tudi po jugoslovansko neopravdani) primanjkljaj.

Seveda bo način kontrole različen, kakor so različna podjetja in so različne tudi vrste inventarnih predmetov. Tukaj ni kakšnega kopita, ki bi veljalo za vse, temveč si mora knjigovodja v vsakem podjetju prikrojiti po svoje, opira se pa lahko na izkušnje in vzorce, katere porabljajo že drugod.

Obiščite avtomatični bufet D A J - D A M

NOVA DOMAČA TVORNICA

Nov uspeh zaznamuje slovensko narodno gospodarstvo. V Ljubljani je pričela obratovati »Prva jugoslovanska fabrika za diasad, slad in kvas Rudolfa Zalokerja, znanega in zaslužnega slovenskega podjetnika. Z novo fabrikco se je zopet izpopolnila naša domača industrija in zopet je odprt nov vir za zaslužek našim ljudem. Kajti prednost nove Zalokerjeve tvornice za kvas je tudi v tem, da je vseskozi domače podjetje, da je lastnik domačin in da so tudi vsi nameščenci domačini. Je torej naravnost primer pravega domačega podjetja. Geslo: Kupujte le domače blago! velja za Zalokerjev kvas torej v popolni meri.

Zelimo podjetnemu g. Zalokerju z njegovim novim podjetjem popolen uspeh in z ozirom na dobro kvaliteto njegovega blaga in njegove nizke cene o tem tudi ne more biti nobenega dvoma.

Evropa je postala manjša

Gospodarska struktura sveta se je spremenila

Nekaj znanih dejstev je treba priklicati v spomin, da se prav vidijo različni vzroki sedanjega težkega stanja v Evropi. Ni samo preobilica na eni in pomanjkanje na drugi strani vzrok vseh težav, temveč mnogo razlogov ima svoje korenine tudi v splošnem razvoju človeštva.

Predvsem so vedno bolj popolna prometna sredstva zelo zblížala svet, ker so zmanjšala vse razdalje. V srednjem veku je bila že majhna provinca to, kar je danes velika država, velika država je bila že cel kontinent, a danes je ves svet en sam kontinent. Preje se je moglo napraviti v sto urah približno 500 kilometrov, danes napravimo v sto urah najmanj 5000 km. V sto urah se pride danes že iz Evrope v Ameriko, ki pa je bila včasih čisto drug svet. V srednjem veku je bila država z desetimi milij. prebivalcev že velesila, danes spadajo že države s 50 in več milijoni prebivalcev le še med sile, ki so jih daleč prehiteli svetovne sile z nad sto milijoni prebivalcev.

Ves ta razvoj je povzročil tudi velikanjski preobrat na gospodarskem polju. Preje je Evropa dobavljala tudi najbolj priprosto orodje po vsem svetu, danes proizvajajo to orodje doma že kolonije. Če hoče danes Evropa izvažati, mora izvažati že stroje, ker vse drugo izdelujejo kolonije same. Gospodarski pomen Evrope je padel na vsej črti in v poljedelstvu prav tako kot v industriji. Napram čisto industrializiranemu kmetijstvu Amerike, Avstralije in deloma tudi že Južne Amerike, je evropsko kmetijstvo naravnost zaostalo. Še bolj se vidi relativno nazadovanje Evrope v industriji. Sirovega železa je proizvela Evropa v letu 1915 58% od vse svetovne produkcije, v letu 1926 že samo 45%, istočasno pa je delež Amerike narastel od 41% na 52, delež Azije pa od 0,6 na 2,2%. Od svetovne predelave bombaža je odpadlo v letu 1915 na Evropo 55%, na Ameriko 21% in na Azijo 24%. V letu 1926 pa je znašal delež Evrope samo še 40%, zato pa

je narastel delež Amerike na 29% in delež Azije na 30%. Indija je bila včasih dežela, kamor so evropske tekstilne fabrike uvažale velikanske množine svojih izdelkov. Danes je Indija vseskozi izvozna dežela za tekstilno blago. Še silnejši je razvoj, ki ga je dosegla Japonska. Od leta 1913 pa do leta 1926 je Japonska število svojih tekstilnih industrij podvojila, število svojih strojnih fabrik pa pošestorila. Avstralija je v istem času število svojih elektraren povečala in tako naprej je v vseh kolonijah isti silni razvoj.

Tudi v trgovini ni nič boljše. Ameriški trgovec je izpodrinil angleškega na večini trgov, v zadnjem času pa še z večjim uspehom konkurira japonski. Sovjetski dumping pa je tudi že pokazal nevarnost, ki pretili Evropi od nove konkurence, ki se pripravlja v sovjetski Rusiji.

Vse to uči, da se mora Evropa iz tega razvoja nekaj naučiti, če noče, da jo ta razvoj čisto ne pohoči. Če kritično pogledamo na sedanje stanje Evrope, potem vidimo, da je danes Evropa napram velikim svetovnim gospodarskim ozemljem (Amerika, Japonska s Kitajsko, Rusija) v istem odnosu kakor je bila pred sto leti nekdanja Nemčija napram enotnim carinskim ozemljem Francije in Anglije. Pred sto leti se je Nemčija rešila iz stiske z ustanovitvijo carinskega društva, danes ne preostaje Evropi nič drugega, ko da sledi temu primeru. Evropa mora postati eno carinsko ozemlje in ena gospodarska celota in potem bo takoj njen položaj boljši in ugodnejši. Kajti naravni zakladi Evrope so še veliki in še je veliko možnosti za njen sijajen razvoj. Toda le, če ne bo razbita od cele vrste kitajskih zidov, če se bo znala povzpeti do pojmovanja in dolžnosti svetovnega gospodarstva. Je sicer v tem oziru ena ovira, a ta je nevarno močna, ker obstoji v političnih nasprotjih evropskih narodov. Ali pa bodo mogli evropski narodi kdaj ta nasprotja premagati? Pozitiven odgovor na to vprašanje je tudi ključ k lepšim časom.

Preokret v ameriški politiki

Na vse zadnje se vendar niso čisto zmotili oni, ki so prorokovali, da bo izvolitev demokrata Roosevelta povzročila spremembo v ameriški politiki napram evropskim vprašanjem. Sedaj se je to mnenje izkazalo kot pravilno. Dočim je bil Hoover dosledno na stališču, da se vprašanje vojnih dolgov in carinskih tarif ne sme obravnavati na svetovni gospodarski konferenci, je sedaj izjavil Roosevelt, da ne stavi prav nobenih pogojev, ki bi omejevali delo svetovne gospodarske konference. Nasprotno smatra za potrebno, da ta konferenca razpravlja tudi o vprašanju vojnih dolgov in revizije carinskih tarif. Ta izjava dokazuje, da je nastal z mago Roosevelta preobrat ameriške politike v najvažnejših mednarodnih vprašanjih in da bo sedaj sodelovanje z evropskimi državami tesnejše. Seveda ni s tem vprašanje vojnih dolgov tudi že rešeno, ker tudi Roosevelt vztraja na tem, da morajo zavezniki svoje obveznosti izpolniti. Brez dvoma pa bo razprava o vojnih dolgovih v zvezi z drugimi gospodarskimi vprašanji bistveno pripomogla, da se bo to vprašanje obravnavalo s strani Amerike z večjo liberalnostjo, vsled česar bo tudi sporazum mnogo lažje mogoč.

Viktor Meden veležganjarna
ruma, vinjaka in brezalkoholnih pijač.
LJUBLJANA, Celovška cesta šte. 10.
Telefon 20-71.

KREDITI ZA FINANCIRANJE FRANCOSKE ŽETVE

Po zelo živahni debati je francoska poslanska zbornica sprejela predlog, da se dovoli kredit v višini 300 milijonov frankov za financiranje francoske žetve. Po tem predlogu je finančni minister pooblaščen, da da iz državne blagajne največ 300 milijonov za financiranje žetve, poljedelski minister pa bo potem za ta denar nakupil žito.

PODJETJE CITROEN KONSOLIDIRANO

Kljub gospodarski krizi in zmanjšanju prometa je moglo največje francosko avtomobilsko podjetje Citroen tudi v letošnjem letu ohraniti čisti dobiček na stari višini in bo vsled tega izplačalo letos isto dividendo ko lani. Ta uspeh podjetja je tem bolj pomemben, ker je podjetje odpisalo okoli 120 milijonov frankov in na novo investiralo 37 milijonov frankov. Letošnji čisti dobiček podjetja znaša 32,8 milijonov frankov ter bo izplačalo podjetje 7 odstotno dividendo, na prioriteten delnice pa celo 8 %. Rentabilnost podjetja znaša 14,23 %. V letu 1931/32 je prodalo podjetje 58.500 avtomobilov in je skoraj popolnoma osvojilo francoski avtomobilski trg. Od vseh v Parizu prodanih avtomobilov je bilo 40 % z znamko Citroen.

Dr. Pirčeva
sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

Pojasnilo k uredbi o denarnih zavodih

Kot dodatek v zadnji številki objavljenih uredbi o reguliranju izplačil pri denarnih zavodih se objavlja v listih to oficalno pojasnilo:

Položaj, ki je povzročil potrebo, da se izda Uredba o reguliranju izplačil vlog pri posameznih denarnih zavodih, je znan in se more povedati v par besedah.

Gospodarska kriza je imela svoje posledice tudi za denarne zavode. Viri, iz katerih prejemale denarni zavodi svoj obratni kapital, se zmanjšujejo, v nekaterih primerih so celo usahnili. Nove vloge pa prihajajo v manjši meri kot v normalnih časih, dočim se terjatve le slabo plačujejo. Nasprotno pa so ostale bančne obveznosti iste, ali pa so se še povečale. To se zlasti dogaja pri vlogah. Pa tudi če ne bi bil odliv vlog posebno velik, more zaiti denarni zavod v težaven položaj, ker so se zmanjšali ali pa čisto usahnili viri, iz katerih črpajo zavodi svoje dohodke.

Potrebna je zato ugotovitev. Ta težkoča, ki jo je povzročila gospodarska kriza, se čuti pri naših denarnih zavodih v neenaki meri. To je naravno odvisno že od same strukture bank. Manje čutijo to težkočo banke, katerih glavni del obratnega kapitala tvorijo lastni kapitali, rezerve in krediti, ki so jih dobili od drugih denarnih zavodov. Bolj pa občutijo to težkočo denarni zavodi, katerih glavni del obratnega kapitala obstoji iz vlog. Ravno tako neenak je položaj denarnih zavodov z ozirom na to, če so v večji ali manjši meri angažirani v trgovini, industriji ali poljedelstvu. V tem je tudi razlog, da nekatere naše banke zelo malo občutijo krizo, dočim imajo druge resne težkoče, da se obdržijo, dočim se pri nekaterih kažejo znaki, da sploh ne morejo naprej.

Uredba, o kateri je govor, računa s tako nastalim položajem. Ona to prav za prav zvesto zrcali. Če bi bil položaj pri vseh denarnih zavodih enak težaven, bi se mogla izdati generalna uredba, ki bi veljala avtomatično in za vse. Ker pa ni tako, je izšla edinstvena odredba, katere elastični sistem se naj uporablja po potrebah in razmerah vsakega posameznega denarnega zavoda.

Kratek pregled osnovnih principov, na katerih je zgrajena nova uredba, potrjuje vse to.

Urejevanje izplačil, ki so dovoljena zavodom, ne velja za vse obveznosti, tem-

več le za vloge. Uredba pa tudi ne velja za vse zavode, temveč le za one, ki se je poslužijo. Končno pa uredba tudi ne velja za vse vloge, temveč le za nekatere.

Uredba torej ni za banke generalna, temveč individualna in ni z ozirom na obveznosti posameznih denarnih zavodov totalna, temveč le delna.

V uredbi je jasno povedano, da se morejo z njo okoristiti samo oni denarni zavodi, ki po lastni inicijativi to izjavijo (člen 2). Ravno tako se ta privilegij nanaša samo na vloge (na knjižice in na tekoči račun) ko tudi na zapadle obresti za te. Vse ostale obveznosti denarnih zavodov ostanejo v veljavi v celoti (člen 11). Končno pa zavodi ne morejo ustaviti izplačil v celoti, temveč so obvezani, da jih izplačujejo po lestvici, ki jo sami določijo po svoji plačilni sposobnosti. Poleg tega se morejo izplačevati vloge tudi brez oziroma lestvico, če to dopušča plačilna sposobnost zavoda ali v slučajih, ki jih določa člen 5. uredbe.

Iz uredbe same je razvidno, zakaj je prišlo do te uredbe poleg določbe iz § 5 zakona o zaščiti kmeta. § 5 je ravno tako samo edinstvena odredba (velja samo za banke, ki prosijo za njegovo uporabo), ne predvideva pa možnosti, da se dovoli dotični banki privilegij, da regulira izplačila napram vsem upnikom. Po dosedanjih izkušnjah se je ta možnost zelo izkoriščala. Nova uredba pa daje ta privilegij samo za izplačilo vlog. Potemtakem imajo zavodi, ki se poslužijo nove uredbe, mnogo večje obveznosti, ko zavodi, ki so pod § 5. Na drugi strani pa imajo bolj svobodne roke in večjo možnost za razvijanje svoje aktivnosti. To aktivnost bodo denarni zavodi uporabili za izboljšanje svojega stanja, da bi prišli v normalnem času v normalno situacijo tudi v pogledu obveznosti, ki so začasno regulirane po tej uredbi.

Samo po sebi se razume, da se morejo poslužiti te uredbe samo denarni zavodi, ki so brez dvoma aktivni, kjer tako reguliranje ne more spraviti v nevarnost interesov bančnih upnikov. Kajti, kakor je uvidoma rečeno, so prišli vsled gospodarske krize, ki vlada po vsem svetu in seveda tudi pri nas, posamezni denarni zavodi, pa čeprav so bili solidno vodeni in čeprav so se rigorozno ravnali po vseh bančnih principih, v nemožnost ali pa morejo priti v nemožnost, da bi popolnoma odgovarjali vsem svojim obveznostim.

Sebski bančni krogi o uredbi

V četrtek se je vršil v Beogradu velik in dobro obiskan shod bančnikov, ki je razpravljajal o novi uredbi o izplačevanju vlog. Po daljši debati je bila sprejeta ta resolucija:

Dviganje vlog in drugih terjatev od denarnih zavodov je zavzelo v teku poldruga leta nenavadno velik obseg. Denarni zavodi so v tem času izplačali na vlogah in obrestih od vlog ter po tekočem računu nekaj milijard. Vsakdanji odliv denarja iz denarnih zavodov in odpovedi, po katerih bi moral nastati nadaljnji odliv, ni v nobenem razmerju z možnostjo denarnih zavodov, da izplačajo vse te terjatve. Z zakonom o zaščiti kmeta pa je bilo denarnim zavodom onemogočeno, da pridejo do svojih kmečkih terjatev. Splošna gospodarska kriza, ki je objela vse panoge našega gospodarstva, je v veliki meri onemogočila vse gospodarstvenike, da zadostijo svojim obveznostim do denarnih zavodov, da bi mogli ti točno vršiti svoje naloge. Zavlačenje pravi in neizvrševanje javnih dražb je nadalje preprečevalo, da bi denarni zavodi prišli do svojega denarja.

V tako težavni situaciji je denarnim zavodom potrebna vsaj moralna zakonska podpora, če že ne morejo računati tudi na materialno, da bi obvarovali narodno gospodarstvo pred nadaljnjim odteganjem njegovega denarja ter da bi na enak način zaščitili vlagatelje in druge upnike, a da bi se tudi sami ohranili.

Ker je moralna podpora dana s strani kraljevske vlade sedaj z izdano uredbi, po kateri se morejo regulirati izplačila vlog in obresti od njih za leto dni, se izreka vladi zahvala. Obenem pa se naproša vlada, da se točka 1. člena 5. razlaga tako, da ne bo v tem pogledu težav za ostale vlagatelje in da se odpravi točka 3. člena 5., ker bi drugače mogla priti lestvica o izplačilu vlog v nevarnost. Razen tega, da se imenuje komisar le po zaslišanju dotičnega zavoda.

PRVI ODMEV NOVE UREDBE

Nove uredbe sta se poslužili v Zagrebu Srbska banka in Gradska štedionica v Zagrebu. Oba zavoda objavljata lestvico, po kateri besta izplačevala vloge. Mesečno besta izplačevala zavoda od vlog v višini do 10.000 Din po 100 Din, v višini od 10.000 do 50.000 po 250, od 50.000 do 100.000 po 500, od 100.000 do 200.000 po 750, od 200.000 do 300.000 po 1000, od 300.000 do 500.000 po 1500, od 500.000 do 1.000.000 po 2000 in nad 2.000.000 po 2500 Din. Pri tem se bodo upoštevale tudi obresti. Nove vloge pa se bodo izplačevale od 28. t. m. naprej.

DOVOLJENJE ZA TOČENJE ALKOHOLNIH PIJAČ

Davčni oddelek finančnega ministrstva je izdal to pojasnilo:

Finančne oblasti ne bodo več zahtevale za izdajo dovoljenja za točenje alkoholnih pijač od prosilca dokaza o njegovi osebni sposobnosti, temveč bodo izdajale dovoljenja na podlagi dovoljenja, ki ga izdajo pristojne oblasti na podlagi obrtnega zakona in na podlagi predloženega potrdila o plačilu neposrednih davkov.

*

TROŠARINA NA ELEKTRIČNI TOK

Davčni oddelek finančnega ministrstva objavlja to pojasnilo:

Za števec ni treba imeti matične knjige, temveč morajo biti števeci plombirani ali od kontrole mer ali pa od same električne centrale. Glede števec je postopati po predpisu 14 čl. 105 a) trošarinskega pravilnika. Organi finančne kontrole bodo plombirali samo one števece, ki niso plombirani niti od kontrole mer niti od električne centrale. Po pojasnilu finančnega ministrstva ni nihče oproščen od plačevanja trošarine na električno strujo in niti državni uradi, ki morajo to trošarino plačevati. Trošarina na električni tok se mora eksekutivno izterjati od potrošnikov in ne od proizvajalcev toka.

Ure, zlatnina, opični predmeti
L. VILHAR
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 36

Žalostna kronika

Društvo industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani je izdalo to okrožnico o otvorjenih in končanih konkurzi in prisilnih poravnava izven konkurza za čas od 10. do 20. decembra 1932.

A. OTVORJENI KONKURZI:

Savska banovina: Braun Josip, trg., Zagreb, Frankopanska ulica 7; Ferenstein, Karlovac.

Primorska banovina: Magaša Nikola pok. Ante, trg., Vinjerac.

Zetska banovina: Jeremić Djure, trg., Ivanjica.

Dunavska banovina: Dušić Rajko, trg., Umčar; Ivić Milovan i Kostić, trg., Požarevac; Mamužić Geza, bivši trg., Subotica; Marinkov Lazar, željez. kmetičar, Bačka Topola; Terek Julij pokoj. zapuščina, Sombor; Vajs Aleksander ud., Subotica; Vrbanić Ljubomir, trg., Požarevac.

Moravska banovina: Popović Ž. Nikodij, trg., Kraljevo.

Vardarska banovina: Džemtović Sterija, Bitolj; Džundžević Dimitrija-Dimča, trg., Veles; Karakotović Dimitrija, trg., Bitolj; Rašidović Ahmed trg., Priština.

Beograd, Zemun, Pančevo: Dimitrijević Vlada, fabrika čevljev, Beograd, Knez Mihajlova ulica br. 9; Kožarsko akcionarska zadruga, Beograd, Knez Mihajlova ulica 47.

B. RAZGLAŠENE PRISILNE PORAVNAVE IZVEN KONKURZA:

Savska banovina: Blažević Pajo, trg., Lovina; Grünbaum Josip, trg., Lipik; Jünker Sigmund, trg., Sisak; Nikšić Ljubica, trg., Gospić; Stanić Bogdan, trg., Gospić.

Primorska banovina: Crvenković i Manojlović, trg., Split; Jusufbašić Mehmed-alija pok. Hasana, trg., Travnik; Jusufbašić Muhamed, pok. Hasana, trg., Travnik; Oklopčić Peter pok. Frane, trgovec, Vrljika.

Drinska banovina: Danon Izak D., trg., Kakanj.

Dunavska banovina: Bori Stevan i Bes Djordje, mlinarja, Beždan; Patoč Stevan, trg., Bačko Petrovo Selo; Reves Laura ud., Velika Kikinda.

C. KONČANA KONKURZNA POSTOPANJA:

Drinska banovina: Djurdjević Cvetina, trg., Šabac; Feleki Emilij, trg., Sarajevo; Jovanović Todor, trg., Šabac; »Jugobrazile« vlasnik Leo Sudarević, Sarajevo; Kreho Mehmed, trg., Ruda; Lukić Teodor-Teša, trg., M. Mitrovića; Zečević Gavro, krojač, Sarajevo.

Dunavska banovina: Andrejević Draško, trgovec in žena Andrejević Marija, Vel. Bečkerek; Marković Milan, trg., Požarevac; Nabavlička zadruga drž. namoštencev, Novi Sad; Stefanović D. Miloš, trg., Kragujevac.

Moravska banovina: Obradović Luka, trg., Petrovac.

Vardarska banovina: Djordjević Taso in sin. Gnilana; Marković S. Miloi, trg., Surdulica; Pašanković A. Dimitrija, stolar, Bitolj.

D. KONČANA PRISILNA PORAVNALNA POSTOPANJA:

Savska banovina: Gostl Maks, prot. trg., Sopot; Hajdin Nikola, Vrbovsko; Jednak Stojan, krojač, Glinja; Kordić Dragica, neprot. trgovka, Sv. Jurij; Koren Peter, trg., Desinić; Kremer Eisig, trg., Zagreb; »Labud« trgovsko in zastopniško podjetje, Zagreb, Vlačka ulica 125; Maravić Dušan, trg. in gost., Drežnice; Mežnarić Stjepan, trg., Varaždin; Milojević Branko, trg., Daruvar; Miškulin Ante J. trg., Gospić; Po-

sarić Vjekoslav, Zlatar; Sertić Milan, trg., Gračac.

Primorska banovina: Pijević Josip, Split.

Drinska banovina: Molnar Zdravko, trg., Sid; Obradović Milovan, trg., Čačak; Popović Momčilo i Ranislav Mitrović, trg., Šabac; Tufo Brača, trg., Sarajevo.

Dunavska banovina: Koch Gjuro, trg., Novi Banovci.

Beograd, Zemun, Pančevo: Akcionarska kožarska zadruga, Beograd; Akons Heinrich »Kod Proleča«, Beograd, Kralja Milana ulica 34; Dimitrijević Vlade, fabrika čevljev, Beograd; Levi i Mandili, trgovec, Beograd, Vasina ulica 3.

* Opomba: Ostali podatki, n. pr. kdaj je ugotovljeni narok, katero sodišče je razglasilo konkurz (poravnavo), kdo je konkurzni (prisilni) upravitelj, se izvedo v tajništvu društva. Za Dravsko banovino smo podatke izpustili, ker jih objavljamo sproti.

** Opomba: Vzrok, zakaj je bilo postopanje končano, se izve v tajništvu društva.

**DRVA IN
PREMOG**

pri Iv. Schumi

Dolenjska cesta
Telefon št. 2951

Izvoz živine in njena cena

Kot izvozne dežele za našo govejo živino prihajajo zlasti v poštev Avstrija, Italija in Malta, kjer je stacionirana angleška sredozemska eskadra. Pred leti je mnogo kupovala našo živino tudi Grčija. Vsled uvedbe treh brezmesnih dni, vsled raznih deviznih omejitev in vsled drugih posledic gospodarske krize pa ni več Grčija tako dober kupec naše živine kakor je bila. Avstrija je nam dovolila tedenski kontingent 150 dobrih volov. V Italijo in Malto se izvaža živina brez kontingentov, ker je uvoz omejen z zaščitnimi odredbami o potrošnji domačega mesa.

V izvozni trgovini se plačujejo prvovrstni voli, to je voli, od katerih tehtajo par več kot 1400 kg, po 6 dinarjev za kilogram žive teže. Najboljši bikli se plačujejo po 450 Din, slabše vrste po 3 do 350 Din za kilogram žive teže. Za junce in junice se plačuje ista cena ko za bika. Najboljše krave dosežejo po 4 Din za kg žive teže, druge po 2 do 3 Din. Klobasariče pa se prodajajo po 150 do 2 Din za kg žive teže.

Teleta se mnogo zahtevajo tudi za domači trg in se plačujejo po 5 do 6 Din za kilogram žive teže, zaklana teleta pa po 7 do 8 Din.

Vsled konstantnega povpraševanja na domačem trgu in vedno enake zahteve iz tujine, se ni bati, da bi cena živini padla. Opaža se, da dobro blago vedno najde kupec.

Prima pitane svinje, ki imajo nad 200 kilogramov teže, se plačujejo po 9 do 10 dinarjev za kg žive teže. Te svinje daje samo Mačva, Srem in Bačka. Na Češkoslovaško gre teh svinj mesečno okoli 6000. Izgledi za izvoz svinj te vrste so še nadalje ugodni. Drugovrstno blago, svinje, ki so 150 do 180 kg teže, se prodajajo največ na avstrijski trg in se jih plačuje po 750 do 850 Din za kilogram. Mršave svinje, ki nimajo niti 100 kg, se plačujejo po 6 do 7 Din za kg žive teže.

»BUDDHA«

TRADE MARK

„BUDDHA“
čajne mešanice so najboljše
TEA IMPORT, LJUBLJANA

Telefon 26-26

Večna pot 15

Telefon 26-26

Za izboljšanje naše trgovine z Levanto

Samostojen predlog zborničnega svetnika inž. Dračarja na zadnji plenarni seji Zbornice

Prizadevanje vsake zdrave trgovske politike mora biti usmerjeno na čim boljše izvozno bilanco. Če se pa ozremo na posamezne panoge našega gospodarstva, ki se udeležujejo v izvozu, je treba priznati, da moramo marsikateri neuspeh v tekmovalstvu naše izvozne trgovine z drugimi državami pripisati naši lastni nespretnosti, nepopolni organizaciji in nezaupnosti do zunanjih zvez, v veliki meri pa tudi nezadostni podpori pristojnih mest, ki so poklicana, da v svojem področju z vsemi sredstvi pospešujejo zasebno podjetnost ter ji omogočajo in olajšujejo uspešno udejstvovanje na tujih tržiščih.

Med našimi glavnimi izvoznimi predmeti je les. Če pa primerjamo naš lesni izvoz z izvozom drugih držav, nikakor ne moremo biti zadovoljni. Izvoz našega lesa na Madjarsko ni več mogoč. Velike težkoče pa ima tudi naš izvoz lesa v Italijo in Grčijo, ki bi kot naši najbližji sosedji prišli v prvi vrsti v poštev. Naravno je, da si skušamo najti še druga in bolj oddaljena tržišča. Tu treba predvsem navesti Turčijo in Levanto, kjer nastopata proti nam kot glavna konkurenta Poljska in Rumunija. Lesna izvozna trgovina teh držav more nuditi svojim zunanjim odjemalcem izredno ugodno ceno, ker uživa pri svojih vladah vso podporo in vse ugodnosti tako glede železniške kot paroplovne tarife, a brez teh ugodnosti je uspešno udejstvovanje na tujih tržiščih nemogoče.

Obstoji torej možnost, da si naša lesna trgovina osvoji tržišča v bližnjem Orientu. Nekatere naše lesne tvrdke se tudi niso ustrašile ne truda in ne rizika, da si usvojijo tržišča v Levantu. Posebno skrb za to tržišče sta pokazali Dravska in Savinjska dolina, ki gravilirata po svoji legi sicer na Sušak. Naleteli sta pa vsled prevoznih nedostatkov na tako velike težkoče, da skoraj ne moreta izkoristiti svojih novih zvez z Levanto. Dočim uživata poljska in rumunska lesna trgovina v železniškem in pomorskem prevozu vse mogoče ugodnosti, je treba ugotoviti, da naša vlada ni ukrenila potrebnih odredb, ki bi pospeševale našo lesno izvozno trgovino z Levanto.

Res je sicer, da obstoji tudi pri nas tako imenovana pristaniška tarifa za daljnji prevoz blaga čez morje, vendar pa se naši izvozniki v sedanjih razmerah ne morejo posluževati te tarife.

Prevoz blaga na Sušak uživa na že-

lezniški pristaniški tarifo. Iz Sušaka dalje pa se ne more spraviti blago naprej, kajti »Jadranska plovnica« sploh ne vozi v Levanto, dočim zopet »Dubrovačka plovnica« ne vzdržuje nobenih zvez s Turčijo. Blago se mora na Sušaku vskladiščiti in tu čaka potem tedno dolgo na transport. To povzroča stroške, ki onemogočajo konkurenco z drugimi državami, ki so poskrbele za cenen in reden promet. Upoštevati je treba, da znaša lesna potreba samo Palestine od 40.000 do 50.000 kubičnih metrov lesa na leto. Enako velika je tudi potreba Turčije. Brezpogojno je potrebno, da se omogoči našemu lesnemu izvozu redna zveza in odgovarjajoča prevozna tarifa, da bo mogla naša lesna trgovina svoje blago v poljubni količini in ob vsakem času poslati na trg.

Vsled navedenih prevoznih nedostatkov se je morala naša lesna trgovina za svoj izvoz posluževati italijanskih paroplovnih družb, ki pa svoj monopolni položaj izkoriščajo in določujejo poljubno tarifo, ki jo morajo jugoslovanski izvozniki sprejeti. Vkrčevanje blaga v Trstu pa ima poleg tega še to neugodno posledico, da izgube izvozniki pravico do pristaniške tarife. Vrh vsega morajo plačati izvozniki parobrodni družbam tovornino v devizah ali celo v zlati pariteti.

Vse to povzroča naši lesni trgovini težke izgube. Razlika prevoznih stroškov čezmorskega prometa znaša pri vagonu 1.850 Din, izguba tovorninske ugodnosti po železnici pomeni pri vagonu večji izdatek v višini 1500 Din in končno zahteva plačilo tovornine v devizah zopet nov in velik izdatek in to v času, ko potrebuje vse naše narodno gospodarstvo tako nujno devize.

Vse te težkoče, s katerimi se mora boriti naša lesna trgovina, zahtevajo nujno od pomoči in zato je potrebno, da se Zbornica zavzame na odločilnem mestu za to, da se s primernimi ukrepi omogočijo zveze z Levanto in s Turčijo.

Končno bi bilo umestno, da se zavzame Zbornica pri naši vladi za to, da izposluje primeren kontingent za izvoz našega lesa in lesnih izdelkov v Turčijo.

Ta kontingent bo tem lažje dosegljiv, ker uvaža naša država iz Turčije sol, tobak in opij, ne da bi imeli mi za ta uvoz primerne kompenzacije za naš izvoz.

Plenum je ta nujno potrebni predlog soglasno in z odobravanjem sprejel.

ima davčni odbor na razpolago davčno prijavo in pojasnila davkoplačevalca, dalje zbrane podatke davčnega oblastva in končno morebitno mnenja gospodarskih institucij in korporacij o višini prometa, vlozene glavnice in o povprečni možnosti kosmatega zaslužka. Na podlagi teh podatkov oceni davčni odbor po svobodnem prepričanju višino vlozene glavnice, doseženi promet in možni dohodek. To oceno izvrši davčni odbor po vseh konkretnih činjenicah in lokalnih in običnih pogojih.

Davčne uprave se v izvajanju zakona sklicujejo ravno na to določilo, češ da jim dejstvo, da se ocena izvrši po vseh konkretnih činjenicah in lokalnih in običnih pogojih, daje pravico, da porabljajo privatne razmere davčnega zavezanca za presojo, koliko je imel dohodkov. To naziranje ne more biti pravilno. Zakon zahteva, da se v vsakem primeru, v katerem se odmerja pridobitina, oceni višina vlozene glavnice in višina opravljenega prometa in iz teh dveh kriterijev in na njihovi bazi sklepa po konkretnih činjenicah in lokalnih in običnih pogojih na možni zaslužek. Šele iz ocene vlozene glavnice in doseženega prometa se more sklepati na možni dohodek, ki se izraža v različnih oblikah, n. pr. v odstotku čistega zaslužka. Možnost zaslužka je pa pri eni in isti vlozeni glavnici in pri enem in istem zaslužku različna. Predvsem se različnost izraža v vrsti blaga, ki je predmet obratovanja, po višini režije, po konjunkturi, ki je prevladovala v merodajnem letu in drugih okolnostih, ki vplivajo na višino zaslužka. Samo te okolnosti ima v mislih zakon.

To je tem sigurnejše, ker pravilnik v svojih nadaljnjih izvajanjih odreja, katere pripomočke sme davčni odbor še uporabiti za ugotovitev čistega dohodka. Med temi pripomočki navaja zaslišanje tretjih oseb v svojstvu prič in izvedencev, pojasnilo davčnega zavezanca o podatkih, ki niso jasni in končno pregled knjig. Vse to pa bi bilo odveč, če bi se smel možni dohodek oceniti tudi po zunanjih znakih življenja davčnega zavezanca.

Še bolj pa dokazuje pravilnost našega stališča četrti način ugotavljanja osnove za pridobitino, ki je utemeljen v čl. 120 zakona o neposrednih davkih. Če se ne more ugotoviti osnova za pridobitino po nobenem prvih treh načinov, potem je odredil zakon, da se ugotovi dohodek v razmerju proti drugim davčnim zavezancem. Pravilnik k zakonu potem navaja, da so dani pogoji za uporabo tega načina, kadar nima davčno oblastvo na razpolago niti prijave niti ni moglo zbrati drugih podatkov, ki so važni za davčno odmero. Zlasti se sme ta način porabiti takrat, kadar davčni odbor ne more ugotoviti ne vlozene glavnice, ne količine prometa. S tem, da pravilnik polaga posebno važnost na ugotovitev teh činjenic, jasno dokazuje, da je tudi pri tretjem načinu težišče za oceno možnega dohodka ravno glavica in promet.

Ako bi hotel imeti zakon v vidu oceno po zunanjih znakih življenja davčnega zavezanca, bi vsaj v tem primeru, v katerem nima davčno oblastvo na razpolago vobče nobenih podatkov, vezal ugotovitev osnove na zunanje znake zasebnega gospodarstva. Ker pa tega ni hotel, je posegel po parifikaciji, ki se v smislu pravilnika mora izvesti tako, da se poišče ustrezna sorodna stroka obrata, za katerega se je ugotovil dohodek po tretjem načinu.

Tudi v tem skrajnem primeru se torej ne morejo in ne smejo upoštevati znaki življenja davčnega zavezanca. Zakonodajalec tudi ni mogel imeti takih znakov v vidu, če se upošteva, kakšno stališče je zavzel v pogledu dohodnine, ki se je odmerjala po zunanjih znakih davkoplačevalčevega zasebnega življenja. Značilna je motivacija, s katero je davčni odbor skupščine izločil dohodnino.

Odbor je pri proučevanju predloga spoznal za potrebno, da izloči iz zakonskega predloga davek na skupni dohodek radi tega, ker je ta davčna vrsta že obstajala v nekaterih krajih naše domovine in njeno izvajanje ni bilo v skladu niti s potrebami naših financ niti s potrebami davčnih zavezancev. Naša administracija namreč ni dorasla temu finemu davčnemu instrumentu, ki predstavlja nesumljivo sorodno davčno obliko in obdačuje vsakega obveznika po stanju osebnih dohodkov. Radi tega se je uveljavljenje te davčne vrste moralo odložiti za gotovo davo.

Zakonodajalec, ki je izločil iz predloga zakona dohodnino, gotovo ni mogel imeti namena, da bi se odmerjala pridobitina po osebnih znakih, vsled česar tudi ni predpisal upoštevanja zunanjih znakov.

Finančna uprava se je tega tudi zaveda-

Naš pravi domači izdelek!

la in je predpisala vzorec davčne prijave za pridobitino v obliki, ki docela ustreza zakonitim predpisom za ugotavljanje osnove za pridobitino. Novi vzorec pa temu nasprotuje in zato ga je treba spremeniti.

Smatram, da upoštevanje zunanjih znakov davkoplačevalčevega zasebnega življenja pri odmeri pridobitine ni v skladu z zakonom o neposrednih davkih, vsled česar predlagam, da se zbornica obrne na naše narodne poslance z hujšo prošnjo za posredovanje, da finančna uprava razveljavi izpodbijano izprijembo davčne prijave za pridobitino.

Kupujte domače proizvode!

Vanilin sladkor
in
Prašek
za
pecivo:

Adria
Za naš

se kupuje naš domaći proizvod!

prašek za pecivo, vanilin - sladkor, rumenilo in puding praški znamke ADRIA.

TRGOVCI, forsirajte naše domaće proizvode, mi jamčimo za najboljšo kakovost istih.

Ugotavljanje osnove za pridobitino po zunanjih znakih

Iz poročila zborničnega svetnika Sirca na plenarni seji Zbornice z dne 14. t. m.

Z razpisom z dne 22. decembra 1931 je finančno ministristvo določilo, da mora davkoplačevalec prijaviti podatke za odmero pridobitine po tem obrazcu.

1. koliko članov družine vzdržuje,
 2. koliko zaposluje poslov,
 3. kje ima nepremičnine in koliko dohodkov mu donajajo,
 4. ali, odkod in koliko ima še dohodkov.
- Nato mora davčna uprava ugotoviti v katastrskem listu:

1. koliko plača davčni zavezanec za zasebno stanovanje,
2. koliko potrebuje za vzdrževanje družine.

3. koliko plača uslužbencem,
4. koliko ima drugih dohodkov in če se vzdržuje izključno z dohodki podjetja.

Vsi ti podatki merijo na ugotavljanje osnove za odmero po zunanjih znakih davkoplačevalčevega privatnega življenja. Pri zasedanju davčnih odborov se je pokazalo, da se ti podatki v te namene tudi dejansko porabljajo.

S to prakso, ki se je pričela izvajati v letu 1932, je nastalo vprašanje, ali je upoštevanje zunanjih znakov pri odmeri pridobitine v skladu z določili zakona o neposrednih davkih.

Zakon o neposrednih davkih pozna za ugotavljanje osnove pri pridobitini štiri načine.

Prvi način je utemeljen v čl. 53, ki predvideva odmero pridobitine po bilanci in računu izgube in dobička, odnosno po začetnem ali končnem inventarju. Za ta način so v členu 54 navedeni odbitni in v členu 55 pribitni postavki. V teh členih govori o stroških za hišno gospodarstvo davčnega zavezanca samo čl. 55, št. 5 v tem zmislu, da se morajo ti stroški pri odmeri pridobitine prišteti izkazanemu čistemu dohodku, če ga po bilanci in računu izgube in dobička krajšajo. Iz tega določila se nikakor ne more deducirati katerakoli pravica davčne uprave, da pri odmeri pridobitine jemlje za presojo čistega dohodka v poštev zunanje znake davkoplačevalčevega privatnega življenja.

Za tako stališče ne nudi nikake opore tudi drugi način ugotavljanja osnove za odmero pridobitine, ki je utemeljen v členu 56. zakona o neposrednih davkih. Po tem členu se ugotavlja davčna osnova za pridobitino, kadar zbrano gradivo ni tako popolno, da bi se pridobitina mogla odmeriti po prvem načinu s primerjanjem s sorodno vrsto obrata, za katerega je ugotovljena davčna osnova po knjigah. Tudi po tem načinu ne prihajajo pri odmeri pridobitine v poštev zunanji znaki davkoplačevalčevega privatnega življenja.

Pri nas je najobičajnejši tretji način ugotavljanja davčne osnove. Pri tem načinu

Goriški Slovenci

(od l. 1830—1900.)

Spisal Andrej Gabršček. Samoza-
ložba. Strani 592. Natisnila tiskarna Merkur
d. d. v Ljubljani 1932.

Dogodek na našem knjižnem trgu pome-
ni zgodovinsko delo iz življenja goriških
Slovencev. Knjiga je napisana v obliki jas-
nega pregleda vsega javnega življenja in
delovanja v Gorici in v goriški pokrajini
od leta do leta, po lastnih avtorjevih spo-
minih in virih dunajske dvorne knjižnice.
Zanimiva snov je spopolnjena z življenje-
pisnimi podatki vseh osebnosti, ki so s
svojim delovanjem posegale v to dobo in
poglavje našega narodnega preporoda. S
tem delom se nam prvič nazorno odkriva
naša zgodovinska vloga med ranjko Av-
strijo in Italijo, z vsemi posebnostmi de-
žele in njenega političnega, gospodarskega
ter kulturnega položaja do leta 1900.

Pisec tega dela je sam najdelavnejši go-
riški organizator iz takratne dobe, učitelj,
urednik in lastnik »Sočec«, ustanovitelj
prve slovenske tiskarne v Gorici in v Pu-
lju, Andrej Gabršček. Rojen je bil v Koba-
ridu in se je leta 1889. na povabilo dr. Gre-
gorčiča preselil kot novi urednik »Sočec«
v Gorico. Njegovo novinarsko in politično
delovanje je združeno z največjim razma-
hom obmejnih Slovencev prav do svetovne
vojne, ko je avstrijska oblast Gabrščka z
drugimi slovenskimi odličniki vred inter-
nirala v političnih taboriščih. Po vojni pa
je nemila usoda tega našega zaslužnega
moža znova pregnala iz ožje domovine in
se je moral pred italijanskim sovraštvom
umakniti. Živel je odtlej na Dunaju, dočim
mu za uničeno tiskarno v Gorici doslej
Italija še ni priznala nikakršne odškod-
nine. Na Dunaju se je Gabršček posvetil
nalogi in dolžnosti, da opiše Slovence
kot živa priča najzanimivejši del našega
preporoda in da otme pozabi najlepši do-
kaz za življenjsko silo našega naroda.

Prva knjiga pričenja z letom 1830. in se
zaključuje s perspektivo v 20. stoletje, z
državnimi volitvami l. 1901. Priloženi sta
stvarno in osebno kazalo. Razdeljena je
pregledno v devet velikih poglavij. Vsako
izmed teh označuje pomembne spremembe
zunanjega ali notranjega položaja. Kot
rdeča nit skozi vse delo pa teče slika vse-
ga našega boja in napredka v politiki, go-
spodarstvu, prosveti in organizaciji. S
spretno roko in v znanj značilnem živah-
nem slogu nam Andrej Gabršček opisuje
kraje in ljudi, Beneške in Goriške Sloven-
ce, Furlane, Italijane, lahane in nemčurje,
ki jih je naš človek imel pred seboj kot
sovravnike ali prijatelje. Orisal nam je ose-
be, ki so se po svojem položaju ali značaju
udeleževale v raznih življenjskih smereh,
opazuje kraje in jih nikdar ne zapusti, ka-
kor ne zapusti neprestane misli na širšo
domovino in vse Slovane.

Neizmerno je pester njegov zaklad kra-
jevnih imen. Gorica—Ljubljana, Tolmin,
Kobarid, Bovec, Ločnik, Devin, Vrtojba,
Sežana, Tomaj, Trst, Postojna, Vipava,
Kanal, Celovec, Pulj, Maribor, Praga, Sa-
rajevo, Peterburg, Cetinje, Zagreb, Beo-
grad, Dunaj. Dunaj je točka, na katero se
veže politični pogled prve naše politične
generacije, zedinjena Slovenija je cilj
prve, mariborske majske deklaracije, vse
je v neprestanem gibanju in toku.

Iznad obrazov priprostelega slovenskega
kmeta, učitelja in duhovnika se dvigajo po-
stave vodilnih osebnosti: starine Staniča
kot na Kranjskem Bleiweisa, Andreja Ma-
rušiča, Antona Černetca, Gorjupa, Lavriča,
Winklerja. Potem pridejo Tonkli, dr. Gre-
gorčič, Gabršček, Mahnič, Tuma.

Ni dvoma, da spadajo vsi ti v prvo vrsto
naših zgodovinskih osebnosti. Umetniški
stan zastopajo Zamejski, Simon Gregorčič,
Pagliaruzzi, Šantlji itd. V visokem številu
se vrsti aristokracija, na slovenski strani
grofa Franc in Alfred Coronini, večina na
italijanski. Spremenljiv element, a ne manj
vpliven na potek zgodovine, so vladne ose-
be od marčne revolucije dalje.

Iz tisočletnega spanja se prebuja naš
kmečki narod. Vodi ga mlado meščanstvo
in inteligenca iz učiteljskih in duhovniških
vrst, za njimi prihajata trgovski veleposest-
nik in odvetnik. Organizira se slovenski
obrtnik. Dviga se družabnost. Prišla je do-
ba velikih taborov. V zadnjo slovensko vas
prodira narodna zavest, slovenska beseda
in časopis se uveljavljata. Ljudstvo se zbi-
ra v društvih, čitalnicah. Ustanavlja se
»Sokol«, pozneje še »Orel«. Počasi si pri-
doblja narod novih pravic in za njimi pri-
haja doba notranje diferenciacije, ki je na
Goriškem potekala še burneje nego na
Kranjskem. Dala je fanatičnega Mahniča

in neizprosne kardinala Missijo, ki sta
izvedla enotnost slovenskega klerikalizma.
Prirejajo se burni politični shodi. Jasno se
oblikuje slovenska narodno-napredna stran-
ka, kaže se pomanjkanje zvez s Trstom in
pasivnost Ljubljane, od koder vpliva po-
zitivno kot edina vodilna osebnost Ivan
Hribar. Vsi ti momenti so opisani in pri-
merno ocenjeni, čeprav pisec nikjer ne za-
tazuje svoje lastne iniciativnosti. Odlika
knjige je pa prav tista avtorjeva demokra-
tičnost, s katero gleda življenje.

V kratkem pregledu knjige ne moremo
našteti vse prezanimive snovi. Omeniti nam
je le še eno zaslugo, ki jo brez dvoma mo-
ramo priznati piscu. To je pravilno odmer-

jena pozornost za gospodarski razvoj deže-
le, za pojav obrta in trgovine, za zadržno
organizacijo, posebno za posojilništvo in
hranilnice, kakor tudi za gradnjo cest in
železnic na slovenskem ozemlju. Vse to
daje njegovi knjigi še tem večjo vrednost,
daje ji življenjsko resničnost in pestrost.

Posvetil je to delo gospodu ministru v p.,
senatorju Ivanu Hribarju, svojemu pobud-
niku in prijatelju.

Knjiga je natisnjena na finem, brezles-
nem papirju. Vezana je v platno ter oprem-
ljena z avtorjevo sliko. Stane Din 120—;
po pošti 3 Din več. Naroča se v tiskarni
»Merkur« v Ljubljani, Gregorčičeva 23.

Ivo Grahor.

Ob desetletnici tiskarne Merkur

Po prevratu leta 1918. je bila vsa na-
ša trgovina in industrija v težavnih raz-
merah. Naši gospodarski krogi so bili
na mah postavljeni pred velike naloge
za obnovo strtega gospodarstva, vendar
pa so jim stale nasproti ogromne za-
preke. Trgovci, industrijalci in obrtniki
so iskali od pomoči in izhoda iz nastale
situacije v tesnejši strnitvi svojih sta-
novskih organizacij, ki naj bi jim s slo-
žnim nastopom in vzajemno podporo bile
v zaščito lastnih interesov. Tedaj pa so
naši gospodarski krogi živo občutili, da
ne razpolagajo s primernimi sredstvom
za uspešno izvedbo svojih načrtov, t. j.
niso imeli lastnega glasila, v katerem
bi mogli ob vsakem času in na primeren
način zavzemati svoje stališče in iznova
organizirati svoje sile.

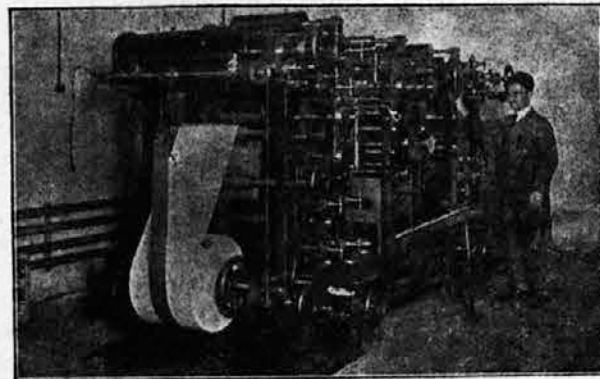
že takrat misel, da naj bi iz tega kon-
zorcija v doglednem času vznikla lastna
trgovsko-industrijska tiskarna.

Tako je pričel konzorcij dne 7. avgu-
sta izdajati »Trgovski list«, ki ga je
tiskala tiskarna Maksa Hrovatina v Ljub-
ljani. List je izhajal početkom kot ted-
nik, 1. aprila 1921 pa je pričel izhajati
trikrat na teden.

Odbor, ki je vodil konzorcij »Trgov-
skega lista«, je kmalu pričel s pripra-
vami za ustanovitev delniške družbe, ki
naj bi zgradila lastno tiskarno, kjer naj
bi se tiskal tudi »Trgovski list«. Po raz-
nih težkočah se je posrečilo dobiti vlad-
no dovoljenje tako za ustanovitev del-
niške družbe, kakor tudi za pridobitev
popolne tiskarske koncesije in gre v tem

Levo:
Oddelek stavnih strojev
(5 Linotype).

Desno:
Rotacijski brzotiskalni
stroj.

Zato je bilo po inicijativi gosp. Ivana
Jelačina ml., takratnega predsednika
Zveze trgovskih gremijev za Slovenijo,
dne 14. decembra 1919 sklicano v dvo-
rno mestnega magistrata ljubljanskega
zborovanje vseh naših gospodarskih kor-
poracij in organizacij. Ob splošnem odo-
bravanju navzočih zborovalcev pod pre-
sedstvom g. Andreja Šarabona je bil te-
daj ustanovljen konzorcij za izdajanje
»Trgovskega lista«. Izražena pa je bila

pogledu vse priznanje sedanjemu na-
čelniku oddelka za trgovino, obrt in in-
dustrijo banske uprave dr. Rudolfu Mar-
nu, ki je z izrednim razumevanjem pod-
piral naše gospodarske kroge v njih-
vem stremljenju in jim omogočil izvrši-
tev zasnovanih načrtov.

Tako se je mogel že dne 28. decem-
bra 1921 vršiti ustanovni občni zbor
trg.-ind. d. d. »Merkur«, na katerem se
je odobrilo delovanje pripravljalnega

odbora in so bili izvoljeni v prvi uprav-
ni svet družbe sledeči gospodje: za
predsednika Andrej Šarabon, za pod-
predsednika Ivan Jelačin ml., za odbor-
nike: Ivan Bahovec, Fran Bonač, Fran
Golob, Rudolf Stermecki, Fran Stupica,
Vilko Weigl in Fran Zebal. Dne 13. fe-
bruarja 1922 je upravni svet kooptiral
v odbor še g. Josipa Perdana.

Upravni svet je kupil v Simon Gre-
gorčičevi ulici prostorno stavbišče od
Stavbne družbe d. d. v Ljubljani, kateri
je bila nato poverjena tudi gradnja
tiskarniškega poslopja. Istočasno so bili
v inozemstvu nakupljeni moderni tiskar-
ski stroji in kljub povojnim težkočam je
bilo vendar še mogoče izvesti celotno in-
vesticijo za zgradbo in notranjo tehni-
sko opremo tiskarne z razmeroma nizko
glavnico.

S 1. januarjem 1923 je tiskarna že pri-
čela obratovati. Prva številka letnika
1923. »Trgovskega lista« se je tiskala v
tiskarni Merkur dne 3. januarja 1923.

V nadaljnjih devetih letih svojega ob-
stoja se je tiskarna Merkur tehniško in
v svoji notranji organizaciji trajno izpo-
polnjevala. Danes razpolaga s petimi
Linotype stavnimi stroji, modernim ro-
tacijskim strojem, večjim številom veli-
kih brzotiskalnih in manjših strojev za
ploščati tisk, nadalje ima moderno, z
najnovejšimi stroji opremljeno knjigo-
veznico itd. Vse to ji omogoča, da lahko
tako glede kakovosti svojega dela ka-
kor tudi glede hitre in točne postrežbe
uspešno tekmuje z drugimi sličnimi pod-
jetji v državi.

Ob nastopu drugega desetletja svoje-

ga obstoja se tiskarna Merkur iskreno
zanjčuje vsem svojim cenjenim naroč-
nikom in odjemalcem za njihovo dose-
danje naklonjenost, hkratu pa se na-
deja, da ji bodo kakor doslej tudi za-
naprej izkazovali svoje zaupanje, ki ga
bo tiskarna po vsej svoji moči skušala
tudi v polni meri upravičiti.

Tiskarna Merkur trg.-ind. d. d.,
Ljubljana.

Boj za zlato

Preteklo leto je bilo tudi v znamenju
velikega boja za zlato. Splošna gospodar-
ska kriza je povsodi porodila še krizo ne-
zaupanja in veliki kapitalisti so čisto izgu-
bili orijentacijo, kje da morejo varno na-
ložiti svoj denar. Zlasti v letu 1931 in še
začetkom 1932. je šlo zlato iz ene banke
v drugo, dokler se ni končno ustavilo v
Franciji in Švici. V zadnjem času pa se že
zopet opaža odtok zlata v Ameriko.

Vendar pa v letu 1932. ni bilo več one-
ga divjega boja za zlato, ko v prejšnjem
letu. Dekoma je bila to posledica tudi vse-
splošnih deviznih omejitev, ki so zelo otež-
kočile nakazovanje denarja iz ene države
v drugo.

Od držav, ki so utrdile svoj zlato zaklad,
je na prvem mestu Francija. Že leta 1931
je mogla pomnožiti svoje zaklade za 2-6 mi-
liard mark, v letu 1932 pa še za nadaljnjih
2-3 milijarde mark. V zadnjih treh letih je
Francija svojo zlato rezervo podvojila. Od
drugih držav so najbolj pomnožile svojo
zlato podlogo Holandska in Švica.

Nemčija pa je tudi v tem letu mnogo iz-
gubila na zlato. Zlata zaloga državne ban-
ke je padla za 180-5 milijonov mark ali za
eno petino. V zadnjih treh letih je Nem-
čija s tem izgubila dve tretjini svoje zlate
rezerve.

Tudi Združene države Sev. Amerike
niso mogle več zbrati svoje stare zlate za-
loge. Zlasti v letošnjem letu je sicer Ame-
rika kupila nazaj dosti svojega zlata, ven-
dar pa se je njena zaloga zmanjšala za 374
milijonov mark, v prejšnjem letu pa celo
za 567 milijonov mark.

Velika Britanija je v začetku leta precej

pomnožila svoj zlato zaklad, vsled izplačila
sredi decembra Ameriki zapadlega obroka
za medvojno posojilo pa se je njena
podloga zmanjšala za 20 milijonov mark.
V vsem so se znižale zlate zaloge Vel.
Britanije od leta 1930 sem za 582 milio-
nov mark.

Višine svoje prejšnje zlate zaloge tudi
niso mogle obdržati: Španija, Poljska,
Švedska, Danska, Norveška in Avstrija,
dočim je Jugoslavija vsled stabilizacijske-
ga posojila pomnožila svojo zlato podlogo.
V letu 1929. je znašala ta 1046, v letu 1930
1080, v letu 1931 1540 in v letu 1932 1762
milijonov dinarjev.

Ko je rastla ali padala zlata zaloga v
raznih državah, kaže podrobno ta stati-
stika:

	Zlate podloge v milijonih markah			
	1929	1930	1931	1932
U. S. A.	17.983	19.281	18.714	18.341
Francija	6.854	8.811	11.306	13.710
Vel. Britanija	2.982	3.029	2.467	2.447
Švica	482	577	1.944	2.063
Španija	2.078	1.975	1.820	1.827
Holandska	755	719	1.483	1.742
Belgija	685	801	1.490	1.517
Italija	1.146	1.170	1.242	1.286
Nemčija	2.283	2.225	979	798
Poljska	329	264	282	232
Švedska	275	270	231	231
Češkoslovaška	156	192	205	212
Danska	194	193	162	165
Norveška	165	164	132	133
Avstrija	99	126	111	88
Madjarska	119	119	74	70
Skupaj	36.592	39.924	42.710	44.870

Vse te države posedujejo okoli 80 od-
stotkov vsega zlata na svetu. V zadnjem

letu se je njih zlato pomnožilo za 2-1 mili-
jarde mark. To je za približno 200 milio-
nov mark več, kakor pa znaša svetovna
produkcija zlata. Smatra se, da je ta višek
zlata prišel iz Indije. Tudi zlata je vedno
več, a kljub temu je svetovna gospodarska
kriza enako močna, kakor je bila. Tudi
boj za zlato kaže na isto napako, ki se vidi
tudi na vseh drugih področjih, da namreč
izvira gospodarska kriza le iz napačne raz-
delitve dobrin.

Narodno gledališče v Ljubljani

DRAMA

Sobota, 31. decembra ob 21.: Utopljenca.

Izven. Znižane cene.

Nedelja, dne 1. januarja ob 15.: Sreč

igračk. Izven. Globoko znižane cene.

Nedelja, dne 1. januarja ob 20.: Voda. Iz-

ven. Znižane cene.

OPERA

Sobota, 31. decembra ob pol 21.: Pri be-

lem konjičku. Izven.

Nedelja, dne 1. januarja ob 15.: Madame

Butterfly. Izven. Znižane cene.

Nedelja, dne 1. januarja ob 20.: Pri belem

konjičku. Izven.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sobota, 31. decembra ob pol 21.: Pri be-

lem konjičku.

Nedelja, dne 1. januarja ob 15.: Friderika.

Znižane cene.

Nedelja, dne 1. januarja ob 20.: Viktorija

in njen huzar. Prvič v sezoni. — Gosto-

vanje tenorja Petra Burje.

Plačilo in dospelost davkov

Davčna uprava za mesto Ljubljano raz-
glaša:

V smislu čl. 148 zakona o neposrednih
davkih se objavlja, da dospo v I. četrt-
letju 1933 v plačilo:

A) dne 1. januarja 1933 I. četrtletni
obroki zgradarine, pridobnine, rentnine,
družbenega davka, davka na neoženjene
osebe, davka na poslovni promet in voj-
nice;

B) dne 15. avgusta 1933 I. polletni obrok
zemljarine.

Prizadeti davčni zavezanci se opozarja-
jo, da te obroke v lastnem interesu porav-
najo pravočasno in sicer davke, navedene:
ad A) najkasneje do dne 15. februarja
1933;

ad B) najkasneje do dne 15. avgusta
1933.

Uslužbenški davek morajo pobrati, od-
nosno odvesti davčni upravi s seznamkom
vsi delodajalci, ki zaposlujejo nad 20 usluž-
benec, kakor tudi vse državne in samo-
upravne institucije in načeloma družbene-
mu davku zavezane osebe neglede na šte-
vilo zaposlenecv — najkasneje 15. dan po
preteku vsakega meseca.

Ostali delodajalci pa morajo pobrati
uslužbenški davek v davčnih znamkah ta-
ko, da jih ob vsakokratnem izplačilu me-
de nalepijo v davčni knjižici na zato dolo-
čenem mestu in uničijo z žigom ali svoje-
ročnim podpisom. (Čl. 98, 99, 100 zak. in
pravilnik o neposrednih davkih.)

Davek na neoženjene osebe, katerih me-
sečni prejemki znašajo več kot 2500 Din,
pa morajo vsi delodajalci brez izjeme od-
premiti v istem roku davčni upravi v go-
tovini.

Zavodi, naprave in podjetja, ki so dolžna
pobirati davek na rente po čl. 71 zakona o
neposrednih davkih, morajo odpremiti po-

brane zneske po seznamku najkasneje v
45. dneh po preteku vsakega polletja, torej
za I. polletje do vštete 14. avgusta 1933,
za II. polletje do vštete 14. februarja
1934.

Davčni zavezanci splošnega davka na po-
slovni promet po zakonu z dne 31. januar-
ja 1922, ki plačujejo davek po knjigi oprav-
ljenega prometa, morajo predložiti prijave
in plačati ustrezni davek za IV. četrtletje
1932 najkasneje do 30. januarja 1933.

Davčni zavezanci skupnega davka na po-
slovni promet, po zakonu z dne 12. julija
1930, ki so izbrali način plačevanja po
vplačilih v gotovini in menicah, morajo
polagati odplačila po prometu prejšnjega
meseca v 20 dneh po preteku vsakega
meseca z mesečnimi prijavami, oni pa, ki
so izbrali za podstavo obračuna promet
po fakturah, pa v 50 dneh po preteku
vsakega meseca.

Dokler se ne izvrši odmera davkov za
tekoče leto, se morajo plačevati po davč-
nem predpisu iz prejšnjega leta (čl. 147).

Davek novih davčnih zavezancev in no-
vih davčnih predmetov se mora plačati
najkasneje v 30 dneh po prejemu plačil-
nega naloga.

Kdor ne plača dospelih obrokov do skraj-
nega plačilnega roka, mora plačati od te-
ga dne pa do dne plačila 6% ne letne za-
mudne obresti in proti njemu se uvede iz-
vršilno postopanje, ki je v zvezi s sle-
dečimi stroški:

- a) za pisni opomin ena para od vsa-
kega dinarja dolga, najmanj 10 Din;
- b) za rubežen 2 pari od vsakega dinar-
ja dolga, najmanj 10 Din in taksa po
t. p. 79. taksnega zakona v znesku 5 Din;
- c) za dražbo taksa po t. p. 81 taksnega
zakona.

Uslužbenški davek in davek na neoženjene osebe

Davčna uprava Ljubljana-mesto raz-
glaša:

Vsi delodajalci, ki morajo po členu
100 zakona o neposrednih davkih plače-
vati uslužbenški davek v davčnih znam-
kah, se pozivljajo, da v smislu naredbe mi-
nistristva financ z dne 10. septembra 1929,
štev. 83.390, predložijo tekom meseca ja-
nuarja 1933 podpisani davčni upravi
na pregled knjižice za uslužbenški davek,
da se le-ta prepriča o rednem in pravilnem
plačevanju uslužbenškega davka v davčnih
znamkah, ker bi se sicer proti njim postopalo
po določenih čl. 139, odnosno v pri-
meru zatajbe davka po čl. 142 zakona o
neposrednih davkih.

Nadalje se vsi privatni delodajalci opo-
zarjajo na

**zakon o davku na neoženjene moške
osebe**

z dne 20. decembra 1930 (»Sl. list« 27/4 ex
1931 z dne 15. januarja 1931).

Po odredbah tega zakona so dolžni pla-
čevati davek na neoženjene osebe: A) vsi
neoženjeni moški, B) vdovci brez zakon-
ske dece, C) vsi moški, ki so ločeni sod-
nijsko, če nimajo zakonskih otrok in ne
vzdržujejo žene in otrok. Vse to velja s 1.
januarjem 1932, če so izpolnili 30. leto in
niso prekoračili 60. leta in stanujejo v me-
stih, mestecih, trgih in sreskih krajih.

Oproščeni pa so tega davka:

1. vse posvečene osebe, ki jim je za-
kon prepovedan po cerkvenih predpisih;
2. osebe, ki se zaradi cerkvenih predpisov
ne morejo ponovno oženiti;
3. vojaki in
podoficirji pod zastavo in nižji oficirji;
4. obsojenci v zaporih za dobo odsedanja
kazni;
5. tujci;
6. osebe, ki so po civilnem
zakonu nesposobne upravljati svoje
imetje;
7. popolni invalidi;
8. osebe v
službenih odnošajih, katerih plača ne zna-
ša več kakor 2500 Din mesečno.

Davek plačujejo osebe od 30. do 35. leta
50% neposrednega davka po členu 95 in
96 zakona o neposrednih davkih. Osebe
med 35. do 40. letom plačajo 40%, med
40. in 50. letom 25%, med 50. in 60. letom
pa 10%.

Po navedenm plačujejo davek na neo-
ženjene osebe v iznosu 50% vse moške
osebe, ki so najkasneje 31. decembra davč-
nega leta došli 30. leto, pa ne preko 35.
leto svoje starosti, v iznosu 40% moške
osebe, ki so omenjenega dneva došli 40.

35. leto, pa ne prekoračile 40. leto svoje
starosti, v iznosu 25% moške osebe, ki so
do navedenega dneva došli 40. leto, pa
ne prekoračile 50. leto svoje starosti, v iz-
nosu 10% moške osebe, ki so do omenje-
nega dneva došli 50. leto, pa ne preko-
račile 60. leto svoje starosti.

Ta davek se plačuje skupno z usluž-
benškim davkom tako od ponavljajočih se
dohodkov kakor od dohodkov od slučaja
do slučaja. Pri obračunavanju davka se
del dinarja v iznosu 50 par ne upošteva,
nad 50 par pa se računa kot cel dinar.

Organi, ki izplačujejo plače, so dolžni
ugotoviti od vsakega posameznega usluž-
benca ali je samski, vdovec ali ločenec,
dalje ali je kot vdovec ali ločenec imel
zakonito dečo, razen tega pa tudi ali
vzdržuje ženo in zakonske otroke.

Prav tako so dolžni organi ugotoviti,
koliko let je vsakteremu uslužbencu ali
nameščencu, ki je podvržen davku ob kon-
cu davčnega leta. Posvečene osebe, vojaki
in podoficirji ter nižji oficirji, dalje oni
uslužbenci, katerih mesečni dohodki so
manjši od 2.500 Din brutto, ne potrebujejo
dokazati, da so oproščeni tega davka, ker
se to lahko ugotovi na podlagi uradnih po-
datkov. Vse druge osebe, ki so našete kot
oproščene tega davka, morajo pravico do
oprostitve dokumentirati z listinami.

Prav tako morajo dokazati dotične ose-
be, da so sodno ločene in da morajo vzdr-
ževati ženo ali zakonsko dečo.

Nameščenci, odnosno osebe, ki imajo 9
ali več živih otrok in ki ne plačujejo čez
1000 Din letno neposrednega davka, so
oproščeni plačevanja vseh davkov, torej
tudi uslužbenškega davka. Pravico do opro-
stitve mora prijaviti davčni zavezanec s
polnoveljavniimi dokazi pristojni davčni
upravi. Davek na neoženjene moške ose-
be se ne more plačati z davčnimi znam-
kami, ampak se mora odvesti davčni bla-
gajni mesečno v gotovini po službodajalcu.
V ostalem veljajo za to davčno obliko
odredbe zakona o neposrednih davkih.

Že v 24 urah

barva, plesira in ke-
mično snai obleke,
klobuke itd. Škrobi
in svetlolika srajce, ovratnike in manšete.
Pere, suši, munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. — Selenburgova ul. 8
Telefon št. 22-72.

Prijava za centri davek

Davčna uprava Ljubljana-mesto raz-
glaša:

Vsi, ki imajo dohodek iz imovinskih
predmetov in imovinskih pravic, morajo
vložiti prijavo teh dohodkov v času

od 15. jan. 1933 do vštete 15. febr. 1933.

Davek na rente se plača od dohodkov
iz imovinskih predmetov in imovinskih
pravic, ki niso zavezani nobenemu druge-
mu davku (zemljarini, zgradarini, pridob-
nini, družbenemu in uslužb. davku).

Taki dohodki so zlasti:

1. Obresti in rente obveznic (obligacij)
države, samoupravnih edinic, delniških
družb, fondov itd., ako niso oproščeni tega
davka s specialnim zakonom.

2. Obresti od posojil v kakršnikoli obli-
ki, n. pr. posojila na zadolžnice ali brez
njih, menična posojila, hipotekarna poso-
jila, kratkoročna posojila itd.

3. Obresti od zaostalih kupnin.

4. Obresti hranilnih vlog v kakršnikoli
obliki.

5. Začasne ali dosmrtno rente, alimen-
tacije, rente med sorodniki.

6. Rente za odstopljeno pravico ukori-
ščati izvestne patente, privilegije, dalje
rente za odstop pravice kopati rude, uko-
riščati rudniške vrelce itd.

7. Obresti in rente ter drugi prejemki
iz imovine podjetij ali pravic iz tujine.

8. Zakupnine in vsakovrstni drugi do-
hodki iz imovinskih predmetov in pravic,
kar jih ni zvezanih drugemu davku
(n. pr. najemnina za izposojeni fabriški
inventar, najemnina za kopališča, kavar-
niško, trgovsko opremo, zakupnino za do-
volitev oglasov in javnih nabitkov, za pre-
hod čez tuja posestva (servituti) itd.

9. Zakupnina za zemljišča, ako je ta več-
ja od katastrskega čistega donosa.

Davčnih prijav ni treba vložiti:

1. za obresti državnih in samoupravnih
edinic in od obveznic delniških družb in
fondov;

2. za obresti prioritetnih delnic delni-
ških družb;

3. za obresti in rente, katere izplačujejo
delniške družbe, država, samoupravne
edinice, fondi in kumulativne sirotinske
blagajne.

Ako izplačujejo obresti in rente država,
samoupravne edinice, javni fondi, delni-
ške družbe, denarni zavodi in vsi ostali,
ki ali ne plačujejo davka na dobiček
(družbeni davek) in kumulativne sirotin-
ske blagajne, pobira ta davek redno in v
vsakem primeru dotična blagajna (dolž-
nik) o priliki, ko izplačuje obresti in
rente.

Davčna osnova za davčno leto 1933 so
vsi faktični dohodki leta 1932. Davčno pri-
javo mora izročiti upnik, to je oseba, ka-
teri ti dohodki pritečejo. Če biva upnik
v tujini, mora vložiti prijavo dolžnik, ki
mora tudi na mesto upnika plačati odpa-
dajoči davek.

Davčna prijava se mora vložiti pri pod-
pisani davčni upravi ali pa pri mestnem
načelnstvu in Ljubljani.

Če davčni zavezanec ne predloži davčne
prijave v roku, določenem v tem pozivu,
plača kot kazni 3% od odmerjenega os-
novnega davka, in ako prijave ne vložijo
niti na pisni poziv v nadaljnjem roku
8 dni, pa 10% od odmerjenega davka.

Ako se v davčni prijavi z namienom, da
bi se izognili plačilu davka, navedejo ne-
resnične izjave (podatki), ali ako se za-
taji kateri objekt ali vir dohodka, zade-
nega davčnega zavezanca posledice iz
člena 142 zakona o neposrednih davkih.

Ako davčni zavezanec ne zna pisati, ali
ne zna prijave izpolniti, poda lahko na-
poved na zapisnik pri mestnem načelnstvu
ali pri davčni upravi. Vložitelju davčne
prijave se sprejem potrdi.

Končno se vse rentnini zavezane moške
osebe opozarjajo, da morajo po členu 6
zakona o davku na neoženjene moške
osebe v svoji prijavi za rentnino navesti
svojo starost, da-li so oženjeni, neoženjeni,
vdovci brez otrok odnosno ločeni in če
vzdržujejo ženo in zakonske otroke.

Tržna poročila

ZAGREBSKI TEDENSKI SEJEM

Zadnji tedenski sejem z dne 28. t. m. je
bil slabo obiskan in tudi kupčija je bila
slaba. V glavnem se je kupovalo le za do-
mači trg. Cene so ostale skoraj neizpreme-
njene.

Na trg je bilo prignanih: 60 bikov, 314
krav, 56 junic, 173 volov, 41 juncev, 126
telet, 138 konj in žrebet, 187 svinj in 267
pujskov.

Dosežene so bile te cene: Biki od 3 do
3-50, krave za klanje po 2-50 do 2-75, ju-
nice za klanje po 3-50 do 3-75, voli prve
vrste po 4-50 do 5, II. vrste po 3-50 do 4,
junici po 3-25 do 2-75, pitane svinje po 7-50
do 9, nepitane po 6 do 6-50 Din za kilo-
gram žive teže. Pujski so bili po 80 do 140
kos, konji po 800 do 2000 Din par, žre-
beta po 300 do 400 Din kos, konji za klan-
je po 0-50 do 0-75 za kg, svinje sremeke
za klanje po 10 do 11-50, mršave svinje po
10 do 11-50, živa teleta po 6 do 8, zaklana
po 7 do 9 in zaklani pujski po 11 do 12
dinarjev.

Detelja se je prodajala po 75 do 90, ota-
va po 70 do 85, in seno po 60 do 70 Din
za sto kilogramov.

DUNAJSKI ŽIVINSKI SEJEM

Vsled božičnih praznikov je bil tudi ži-
vinski sejem v torek. Na sejem je bilo

prignanih 1613 goved, od teh 130 iz Jugo-
slavije. Kupčija je bila mlačna. Prvorstni
voli so se prodajali za 5 do 6 grošev cene-
je, voli srednje vrste so se pocenili za de-
set grošev, bikli in živina za klanje, pa po
5 grošev.

Na svinjski trg je bilo prignanih 5340
mesnatih in 3075 pitanih svinj. Iz Jugo-
slavije je bilo 141 mesnatih in 1892 pita-
nih svinj. Cene mesnatih svinj so ostale
neizpremenjene, dočim je cena za pitane
svinje padla, kar je z ozirom na pobožni
čas razumljivo. Pitane svinje so se pocenile
za 15 grošev pri kg žive teže.

Dobava prodaja

Direkcija državnega rudnika v Zenici
sprejema do 5. januarja 1933 ponudbe za
dobavo mašil za sesalke.

Direkcija državnih železnic v Ljubljani
sprejema do 12. januarja 1933 ponudbe
za dobavo ročajev za pile iz impregnirane-
ga papirja.

Direkcija državnega rudnika Senjski rud-
nik sprejema do 16. januarja 1933 ponudbe
za dobavo olja za namazanje vagonet, to-
votne masti, petroleja in jeklene vrvi.

Direkcija državnega rudnika Kreka spre-
jema do 9. januarja 1933 ponudbe glede
dobave kotlov, ključavnic, plošč za bruše-
nje itd.

(Predmetni oglasi so v pisarni Zbornice
za TOI v Ljubljani interesantom na vpo-
gled.)

Srečno in veselo Novo leto želi

**1
9 Ant. Krisper Coloniale
3 Ljubljana
3 Lastnik: Josip Verlič**

Veletrgovina kolonijalne robe. Veleprazarna kave. Mlini za di-
šave. Zaloga spirita, raznega žganja in konjaka. Mineralne vode.

1
6
3
3**Ivan Jelačin, Ljubljana**

veletrgovina s kolonijalnim in špecerijskim blagom

želi svojim gg. odjemalcem
srečno novo leto3
3
6
1Srečno in uspešno Novo leto 1933
želi vsem svojim cenjenim odjemalcem**Pavel Bauerheim**

trgovina z mešanim blagom

Hrastnik

Joža Hrastelj

trgovec

Slatina-Radenci — Gornja Radgona

želi vsem svojim odjemalcem ter poslovnim prijateljem

srečno Novo leto

Srečno in uspešno Novo leto 1933

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

Vinko Podobnik, Ljubljana

trgovina s premogom in drvmi

Tržaška cesta štev. 16

Srečno in uspešno Novo leto 1933

želi vsem svojim cenj. posetnikom in poslovnim prijateljem

DAJ - DAM // *Ljubljana***MARTIN SUMER**trgovina z manufakturo, špecerijo,
železnino in deželnimi pridelki

Konjice (Slovenija)

Srečno in veselo Novo leto želi

veletrgovina

Ludovik Kuharič, Ormož**Miloš Oset**veletrgovina špecerijskega in kolonijalnega
blaga ter monopolna velikoprodaja soli

Maribor, Glavni trg

Joško Veber

veletrgovec

Škofja Loka kolodvor

vošči vsem svojim cenjenim
odjemalcem srečno in veselo
Novo leto 1933**Prva jugoslovenska tovarna za diaslad, slad in kvas****RUDOLF ZALOKER****LJUBLJANA - VIČ**

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem srečno Novo leto

1 9 3 3

Telefon
2 8 0 9Telefon
2 8 0 9

SLADKOR

D R U Š B A Z O. Z.

LJUBLJANA, TYRŠEVA CESTA ŠTEV. 1

(palača Ljubljanske kreditne banke)

želi vsem svojim p. n. odjemalcem

*srečno in veselo Novo leto 1933**Srečno in veselo Novo leto 1933 želi*

Carinsko posredniški in špedicijski bureau

„GROM“**Ljubljana, Kolodvorska ulica 41**

Podružnice:

MARIBOR, JESENICE, RAKEK

*Srečno in veselo Novo leto 1933 želi***Karol Narbeshuber**
elektrotehnično in strojno podjetje
Moste pri Ljubljani*Srečno in veselo Novo leto 1933*

želi umetna knjigoveznica

IVAN MOLK

Ljubljana

Cankarjevo nabrežje 13

Srečno in veselo Novo leto 1933
Stavbno in umetno mizarstvo
A. Rojina & Co.,
Slomškova ulica LJUBLJANA Kolodvorska ulica*Srečno in veselo Novo leto 1933*

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

Podjetje za tehnične in elektrotehnične naprave

Slavko Kolar, Ljubljana

Tyrševa cesta šte. 22

Vsem cenj. odjemalcem
se zahvaljujem želeč jim*srečno in veselo Novo leto 1933***JERNEJ JELENIČ**
tovarna vinskega in špirtovega kisa
Ljubljana, Stari pot št. 1*Srečno in veselo Novo leto 1933*

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

KARL PRELOG

Ljubljana

Gosposka ulica št. 8

Srečno in veselo Novo leto 1933
Špedicijsko
podjetje
R. Ranzinger,
Ljubljana*Srečno in veselo Novo leto 1933*

Elektrotehnično podjetje

Ivan Mihelič

Ljubljana, Borštnikov trg št. 1

Srečno in veselo Novo leto 1933
želi
Ivan Zakotnik
mestni tesarski mojster
Ljubljana, Kobariška ulica 45
Ustanovljeno leta 1880**„VINOCET“**

tovarna vinskega kisa, družba z o. z.

LJUBLJANA

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

*srečno in veselo Novo leto 1933**Srečno in veselo Novo leto 1933*

želi vsem svojim cenj. odjemalcem

Ant. Krisper

Ljubljana

Srečno in veselo Novo leto 1933

želi vsem svojim cenj. odjemalcem

Jg. Vehar, Ljubljana

Splošno mizarstvo

Gradaška 12

Srečno in veselo Novo leto 1933

Stavbno in umetno mizarstvo

A. Rojina & Co.,

Slomškova ulica LJUBLJANA Kolodvorska ulica

**Vsem cenj. odjemalcem in naročnikom iz
trgovskih, industrijskih in obrtnih krogov****Srečno Novo leto!**Učiteljska tiskarna in knjigarna
v Ljubljani*Srečno in veselo Novo leto*

želi svojim odjemalcem

1933

tovarna pralnega praška in kristalne sode

znamke

Dolničar & Richter v Ljubljani**„Zora“**

Srečno in veselo Novo leto 1933

žele sledeče tvrdke:

Kolinska tovarna hranil d. d. Ljubljana	T. Mencinger Ljubljana Sv. Petra cesta	Drogerija fotomanufaktura ADRIA Ph. Mr. S. Borčič LJUBLJANA Šelenburgova ulica 1	Bogdan Žilič trgovina z železnino Ljubljana	L. Vilhar trgovec z zlatnino, srebrnino in optičnimi predmeti Ljubljana Sv. Petra cesta 36
Gustav Puc d. z o. z. Ljubljana Tržaška cesta šte. 9 nasproti tobačne tovarne Telefon 26-97 Kleparstvo — inštalacija vodovodov	Tvočnica „Bakula“ in stukaturnega trsa Josip R. Puh Ljubljana Gradaška 22 Zaloga parketov in strešne lepenke	Jože Adamič vevarna, Domžale želi vsem svojim p. n. odjemalcem srečno in veselo Novo leto 1933	Vsem cenj. poslovnim znancem in prijateljem želi srečno, zdravo in veselo novo leto Radoslav Dolinar trgovina z raznim blagom Jesenice (Gorenjsko)	Srečno Novo leto želi vsem svojim cenjenim odjemalcem TVRDKA I. KNEZ LJUBLJANA
Srečno in veselo Novo leto 1933 želi vsem svojim cenj. odjemalcem ELEKTROTVRDKA A. VERBAJS LJUBLJANA Gospodarska cesta 15	Srečno in veselo Novo leto 1933 želi Ivan Jaxi sin Ljubljana, Gosposvetska 2 tovarniška zaloga šivalnih, pi- salnih in pletilnih strojev ter koles	Osvald Dobeic veletrgovina galanterije in pleten Ljubljana Pred Škofljo št. 15 K. JURMAN kraljevi dvorni optik Ljubljana Telefon 20-72	Srečno in veselo Novo leto 1933 želi Matej Orehek modna trgovina, eksport „ORO“-čevljev ročnega izdelka Ljubljana, Kolodvorska 26	Srečno in veselo Novo leto 1933 želi T. EGER LJUBLJANA Sv. Petra cesta 2

H. SKALA
LJUBLJANA
MIRJE 4

Anton Brenčič
trgovina z železnino, zaloga orožja
in municije
Ptuj

Tovarna čokolade
Adolf Zavrtanik v Lescah
želi obilo sreče v novem letu vsem
cenjenim odjemalcem

KAVARNA
»EVROPA«
V LJUBLJANI
ANTON IN TEREZIJA TONEJC

Cenjenim gostom in prijateljem
srečno Novo leto!

Specerijska in delikatesna trgovina
Josip Kobe, Nova mesto

Vsem teh skromnih vrstic bralcem,
Vsem svojim zvestim odjemalcem
In tudi ostalim kupovalcem,
Ki radi splošno so denarne stiske
Reducirali pri meni — obiske,
Kličem star'mu letu v slovo
Odkrito v duhu jaz . . . tako:
„Naj prvi dan Vam tega leta
Mnogo zdravja, lepših dni obeta,
To želja Vašga . . . je KOBETA

Tiskarna Merkur
teg. - industr. d. d.
Ljubljana, Gregorčičeva
23

1933

želi svojim cenj. naročnikom in odjemalcem
srečno, uspešno Novo leto
in se priporoča za nadaljnjo naklonjenost

Srečno in veselo novo leto 1933

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

KASTELIC IN DRUG

Trgovina s papirjem na veliko

Ljubljana, Aleksandrova c. 9

Generalno zastopstvo ZDRUŽENIH PAPIRNIC VEVČE, Goričane in Medvode d. d. v Ljubljani, in SLADKOGORSKE TOVARNE PAPIRJA IN LEPENKE d. z o. z., Sladki vrh, pošta Št. Ilj pri Mariboru

Srečno in veselo
NOVO LETO
1933!

vsem odjemalcem
mojih domačih
proizvodov

„ADRIA“
COLONIALE
FILIP ŠIBENIK

tvornica
pecivnih praškov
LJUBLJANA

Prav uspeha polno novo leto 1933

želi vsem svojim cenj. odjemalcem
turdka

A. Volk

Ljubljana, Resljeva cesta 24

TVORNICA KUVERT IN KONFEKCIJA PAPIRJA

želi
vsem svojim
cenjenim
odjemalcem

„KUVERTA“
LJUBLJANA
Karlovska c. 2 Vojarski pot 1

srečno in
veselo
novo leto
1933

Srečno in veselo novo leto

želi vsem svojim
cenj. odjemalcem

PIPAN & Cie.

Kem. komercialna družba z o. z., Ljubljana

1
9
3
3

Srečno in veselo novo leto 1933

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

MERCINA & DRUG

Trgovina s papirjem na veliko
LJUBLJANA, Kolodvorska ulica šte. 8

Glavno zastopstvo in samoprodaja za Slovenijo
vseh izdelkov tovarne za dokumentni in kartni
papir **Bratje Piatnik — Radeče**

SLOVENIA - TRANSPORT

Železniško-carinsko špedicijsko in transportno podjetje

Ljubljana

Miklošičeva cesta šte. 21
(Palača Vzajem. zavarovalnice)

Želi cenjenim naročnikom in
svojim trgovskim prijateljem
Srečno novo leto!

Srečno in veselo novo leto 1933

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

Delniška družba pivovarne

„UNION“

Ljubljana

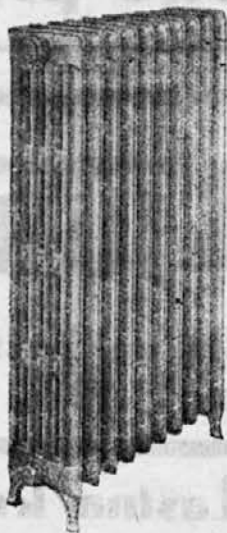
Podružna pivovarna v Mariboru

Jugoradiator

LASTNIK FRIDERIK HERTLE

Ljubljana
Kolodvorska ul. 18
Telefon šte. 34-82

Podjetje za centralne kurjave, zračne in sanitarne naprave. Parne kuhinje in pralnice. Toplo-vodne naprave in sušilnice.

Želi svojim cenjenim odjemalcem

Srečno in
veselo
novo leto
1933

Srečno in veselo novo leto
1933

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

LJUBLJANSKA
GRADBENA
DRUŽBA z o. z.
LJUBLJANA

Mnogo poslovnih uspehov v letu 1933 želimo vsem našim cenjenim odjemalcem

GREGORC & Ko.
LJUBLJANA, VOŠNJAKOVA ULICA

veletrgovina špecerijskega, kolonijalnega blaga, črnega žganja in špicita ter veleposrednica za kavo

MLINSKO-TEHNIČNE POTREBŠČINE

Mlinska sita — Gonilna jermena
Mlinski stroji
Mlinski kamni vseh vrst

BRCAR & Co., Ljubljana, Kolodvorska 35
TELEFON ŠT. 27-25 — CENIKI BREZPLAČNO!

Brzjavaj: Krispercoloniale Ljubljana — Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale
Lastnik: Josip Verlič

Veletrgovina kolonijalne robe. Ljubljana
Veleposrednica kave. Dunajska cesta 33
Mlini za dišave. Ustanovljeno leta 1840
Gočna postrežba. Ceniki na razpolago.

KUVERTA Ljubljana
Trbovska 2 Vojaški pol.
TVORNICA KUVERT IN
KONFEKCIJA PAPIRJA

Elektro-inštalacije za razsvetljavo

in pogon izvršuje strokovna po zmernih cenah. Specijalna delavnica za previjanje elektro-motorjev, transformatorjev in auto-dinamov. V zalogi ves elektro-materijal, kakor žarnice in elektro-motorji, rabljeni in novi najznamenitejših firm v vsaki količini.

FR. PERČINLIČ

Koncesijonirano elektro podjetje DOMZALE, nasproti pošte. Elektro-meh. podjetje LJUBLJANA, Gosposvetska 16. Tel. 2371.

J. HLEBŠ, LJUBLJANA

DRUŽBA Z O. Z.

CANKARJEVO N. 21 -- MESTNI TRG 19

Sobo-črkoslikarstvo in pleskarstvo

Vsa dela izvršuje z najmodernejšimi vzorci, točno po naročilu, solidno in pod garancijo. — Telefon 30-70

ANTON FUCHS

kleparska delavnica

Gosposvetska cesta št. 16, „Pri Levu“

izvršuje vsa kleparska in lesocementna dela pri novih zgradbah, kakor tudi pri starih, najsolidneje, po zmernih cenah.

PRISTOU & BRICELJ

ČRKOSLIKARJA ŠPECIJALISTA
LJUBLJANA

Resljeva cesta 4 -- Sv. Petra cesta 39
Telefon 29-08 -- Ustanovljeno l. 1903

Specijaliteta: steklene napisne table, svetlobni reklamni napisi in pločevinaste črke
Novost: od dnevne svetlobe bleščeče napisne table

VELETRGOVINA
kolonijalne in
špecerijske
robe

Jvan Jelačin
Ljubljana

Zaloga sveže pržene kave, mletih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna postrežba!
Zahtevajte cenik!

KLIŠEJE

vseh vrst po fotografijah ali risbah

izvršuje najsolidnejše

ST. DEU

LJUBLJANA
DALMATINOVA 13

Izšla je

Blasnikova

VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1933

ki ima 365 dni.

»VELIKA PRATIKA« je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obratovan.

V »Veliki Pratici« najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solčne in lunine mrke; — lunine spremembe; — poštne dolžnosti za Jugoslavijo; — lestvice za kolke, za pobornice, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse sejme na Kranjskem, Koroškem, Štajerskem, Prekmurju, Medžimurju in v Južni Benečiji; — pregled o koncu brejosti živine; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepis važnih in odločilnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih rabi kmetovalec in žena v hiši. — Cena 5 Din.

»VELIKA PRATIKA« se dobi v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pisмено pri založniku:

tiskarni J. Blasnika nasl. d. d. v Ljubljani.

Naročajte TRGOVSKI LIST!

„Slavija“

Jugoslovanska zavarovalna banka
v Ljubljani

Gospodska ulica 12, telefon števil. 2176, 2276.

Podružnice: Beograd, Zagreb, Sarajevo, Osijek, Novi Sad in Split

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek -- Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d.
Grosuplje pri Ljubljani

TISKARNA MERKUR, LJUBLJANA

Tiska knjige, časopise, tabele, naročilnice, plakate, lepake, cenike, vizitke itd. Vse tiskovine dobavlja hitro in po zmernih cenah

Gregorčičeva 23

Račun poštne hranilnice št. 13.108. Telefon 25-52

Lastna knjigoveznica